

Παραδοτέο Π3.4

Μελέτες ποιοτικής έρευνας

Οκτώβριος 2023

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	1
Πρόλογος	2
1 ^ο Κεφάλαιο. Εισαγωγή.....	3
2 ^ο Κεφάλαιο. Αποτελέσματα – Συμπεράσματα	5
2.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά φοίτησης.....	5
2.2 Ενότητες συζήτησης.....	6
2.2.1 Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ	6
2.2.2 Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ και περαιτέρω σπουδές	7
2.2.3 Εμπειρία στο εξωτερικό.....	13
2.2.4 Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	16
2.2.5 Σπουδές και αγορά εργασίας.....	22
2.2.6 Συμβουλές σε φοιτητές/τριες και απόφοιτους/ες του αντίστοιχου τμήματος.....	22
Αναφορές.....	24
Παράρτημα Α. Πρόσκληση συμμετοχής και σχετικές ερωτήσεις.....	25
Πρόσκληση συμμετοχής στις ομάδες εστίασης.....	25
Ερωτηματολόγιο συμμετοχής στις ομάδες εστίασης.....	25
Παράρτημα Β. Έντυπο συγκατάθεσης και δελτίο συμμετοχής στις ατομικές συνεντεύξεις.....	27
Έντυπο συγκατάθεσης	27
Δελτίο συμμετοχής	28
Παράρτημα Γ. Συμπληρωμένα δελτία συμμετοχής στις ατομικές συνεντεύξεις	29
Παράρτημα Δ. Απαντήσεις συμμετεχόντων/ουσών ανάλογα με τις ενότητες που συζητήθηκαν	36
Συμμετέχων 1 (Τμήμα Χημείας).....	36
Συμμετέχουσα 2 (Τμήμα Ιατρικής)	40
Συμμετέχουσα 3 (Τμήμα Μαθηματικών).....	44
Συμμετέχων 4 (Τμήμα Μαθηματικών)	48
Συμμετέχων 5 (Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής)	51
Συμμετέχουσα 6 (Τμήμα Νομικής).....	56
Συμμετέχων 7 (Τμήμα Φαρμακευτικής)	60

Πρόλογος

Η παρούσα αναφορά συντάχθηκε για να καλύψει τις ανάγκες του παραδοτέου Π3.4: Μελέτες ποιοτικής έρευνας για το πακέτο εργασίας: "Μελέτες απορρόφησης αποφοίτων στην αγορά εργασίας" στα πλαίσια του προγράμματος (κωδικός 72243): "Γραφείο Διασύνδεσης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης" που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και συγχρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020.

Τα αποτελέσματα που αναφέρονται αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των αποφοίτων που συμμετείχαν στις ατομικές συνεντεύξεις, οι οποίες διενεργήθηκαν από το Γραφείο Διασύνδεσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Στις ατομικές συνεντεύξεις συμμετείχαν επτά απόφοιτοι/ες. Η χρονική διάρκεια ήταν 25-35 λεπτά και η συζήτηση ηχογραφούταν. Οι ενότητες που αναπτύχθηκαν ήταν:

- Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ.
- Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ.
- Εμπειρία στο εξωτερικό.
- Σπουδές και αγορά εργασίας.
- Παρούσα επαγγελματική κατάσταση.
- Συμβουλές σε φοιτητές/τριες και απόφοιτους/ες.

1^ο Κεφάλαιο. Εισαγωγή

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) στα πλαίσια του προγράμματος (κωδικός 72243): "Γραφείο Διασύνδεσης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης" που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και συγχρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020, διενήργησε ατομικές συνεντεύξεις στους/στις αποφοίτους/ες του των ακαδημαϊκών ετών 2017-18, 2018-19, 2019-20.

Στάλθηκαν, από το Κέντρο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΑΠΘ, περίπου 3.700 προσκλήσεις, αλλά μόνο οκτώ δέχθηκαν να συμμετάσχουν, εκ των οποίων ένας/μία ενημέρωσε ότι δε θα μπορέσει για τεχνικούς λόγους. Η πρόσκληση συμμετοχής και οι ερωτήσεις σχετικά με τη συμμετοχή των αποφοίτων (Παράρτημα Α) είχε γίνει για συμμετοχή σε ομάδες εστίασης (focus groups), αλλά δεν κατέστη εφικτό να γίνουν λόγω της διαθεσιμότητας των αποφοίτων. Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε να γίνουν ατομικές συνεντεύξεις.

Οι ατομικές συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως με χρήση Zoom την Τρίτη 03/10/2023 και την Τετάρτη 04/10/2023, είχαν διάρκεια περίπου 25-35 λεπτά και ηχογραφήθηκαν. Κατά την προσέλευσή τους οι απόφοιτοι/ες συμπλήρωσαν το έντυπο συγκατάθεσης για τη συμμετοχή τους στις συνεντεύξεις και ένα δελτίο συμμετοχής (Παράρτημα Β). Τα συμπληρωμένα δελτία συμμετοχής των συμμετεχόντων/ουσών (χωρίς τα προσωπικά τους στοιχεία) παρουσιάζονται στο Παράρτημα Γ.

Οι απόφοιτοι/ες ανέπτυξαν τις απόψεις τους σχετικά με τις παρακάτω ενότητες:

- Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ. Τοποθεσία, φήμη ΑΠΘ, οικονομικοί λόγοι, κ.α.
- Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ. Αναλυτικότερα, αν θα επέλεγαν ξανά το ΑΠΘ για τις σπουδές τους, το ίδιο τμήμα και τον ίδιο τομέα σπουδών σύμφωνα με τη λίστα της UNESCO (UNESCO, 2013). Ακόμη, συζητήθηκαν θέματα σχετικά με τα αντικείμενα που έδινε έμφαση το πρόγραμμα σπουδών και αν το πρόγραμμα

σπουδών τους μία καλή βάση για τη μελλοντική απασχόλησή τους και εν γένει δραστηριότητά τους.

- Εμπειρία στο εξωτερικό. Αναλυτικότερα, αν συμμετείχαν ή όχι και για ποιους λόγους σε προγράμματα κινητικότητας, σε προγράμματα πρακτικής άσκησης και ποιες ήταν οι εμπειρίες που απέκτησαν.
- Σπουδές και αγορά εργασίας. Αναλυτικότερα, αν υπήρχε συνάφεια του αντικειμένου σπουδών και της απασχόλησής τους, ποιες δεξιότητες θεωρούν σημαντικές για την εύρεση εργασίας και την επαγγελματική σταδιοδρομία, αλλά και ποια χαρακτηριστικά εργασίας θεωρούν ότι είναι επιθυμητά.
- Παρούσα επαγγελματική κατάσταση. Σε ποια κατηγορία ανήκουν (Εργαζόμενος/η, Αυτοαπασχολούμενος/η, Φοιτητής/τρια, μαθητής/τρια, Άνεργος/η, Σε γονική άδεια, Υποχρεωτική στρατιωτική θητεία, κοινωνική ή εθελοντική εργασία, Οικογενειακή φροντίδα ή οικιακά, Άλλο), αν η απασχόλησή τους είναι πλήρης ή μερική, τον τρόπο εύρεσης εργασίας, τη χώρα εργασίας, το επάγγελμά τους, την κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα του οργανισμού απασχόλησής τους, το είδος της σύμβασής τους και αν εργάζονται στο δημόσιο τομέα ή όχι.
- Συμβουλές σε φοιτητές/τριες και απόφοιτους/ες του αντίστοιχου τμήματος

Ακόμη, οι απόφοιτοι σχολίασαν μερικά από τα συμπεράσματα των μελετών: Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων ΑΠΘ 2016-2017 (Eurograduate 2016-2017 (DZHW, 2022 (I))), Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων ΑΠΘ 2020-2021 (Eurograduate 2020-2021 (DZHW, 2022 (II))) και Έρευνα πτυχιούχων Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Εξεταστική Σεπτεμβρίου 2022, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από το Γραφείο Διασύνδεσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στα πλαίσια του παραπάνω έργου. Οι απαντήσεις και τα σχόλια των συμμετεχόντων/ουσών στις ατομικές συνεντεύξεις παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα Δ.

2^ο Κεφάλαιο. Αποτελέσματα – Συμπεράσματα

2.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά φοίτησης

Από τους/τις 7 συμμετέχοντες, 3 ήταν γυναίκες και 4 άνδρες. Η μέση ηλικία τους ήταν 27,29 έτη, ενώ η διάμεσος τιμή ήταν 27 έτη.

Ένας/μία απόφοιτος/η ήταν από το τμήμα Ιατρικής, δύο από το τμήμα Μαθηματικών, ένας/μία από το τμήμα Νομικής, ένας/μία από το τμήμα Φαρμακευτικής, ένας/μία από το τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής και ένας/μία από το τμήμα Χημείας.

Η μέση διάρκεια φοίτησής τους ήταν 10,57 εξάμηνα, ενώ η διάμεσος τιμή ήταν 10 εξάμηνα. Για τους/τις αποφοίτους/ες της μελέτης 2016/17 η μέση διάρκεια φοίτησης ήταν 11,10 εξάμηνα και η διάμεσος τιμή ήταν 9,5 εξάμηνα, για τους τους/τις απόφοιτους/ες της μελέτης 2020/21 η μέση διάρκεια φοίτησης ήταν 10,58 εξάμηνα και η διάμεσος τιμή ήταν 9,83 εξάμηνα και για τους τους/τις πτυχιούχους του Σεπτεμβρίου 2022 η μέση διάρκεια φοίτησης ήταν 11,10 εξάμηνα και η διάμεσος τιμή ήταν 10 εξάμηνα. Στις τρεις παραπάνω μελέτες οι γυναίκες είχαν, στατιστικά σημαντικά, μικρότερη διάρκεια φοίτησης. Η διάμεσος τιμή της διάρκειας φοίτησης των συμμετεχόντων/ουσών στις ατομικές συνεντεύξεις ήταν λίγο μεγαλύτερη από τις αντίστοιχες τιμές των μελετών 2016/17 και 2020/21 και ίση με τη διάμεσο τιμή της μελέτης των πτυχιούχων Σεπτεμβρίου 2022.

Ο μέσος βαθμός πτυχίου τους ήταν 7,88, ενώ η διάμεσος τιμή ήταν 8,26. Τρεις απόφοιτοι/ες είχαν βαθμό «Άριστα [8,50- 10,00]», δύο «Λίαν Καλώς [6,50-8,49]» και δύο «Καλώς [5,00-6,49]». Για τους τους/τις αποφοίτους/ες της μελέτης 2016/17, περίπου τρεις στους/στις δέκα (29,0%) αποφοίτησαν με βαθμό πτυχίου «Άριστα [8,50- 10,00]», περίπου δύο στους/στις τρεις (66,7%) με βαθμό «Λίαν Καλώς [6,50-8,49]», ενώ μόλις το 4,3% ανέφερε ότι αποφοίτησε με βαθμό «Καλώς [5,00-6,49]». Για τους τους/τις αποφοίτους/ες της μελέτης 2020/21, περίπου ένας στους/στις τρεις (33,2%) αποφοίτησαν με βαθμό πτυχίου «Άριστα [8,50-10,00]», περίπου έξι στους/στις δέκα (61,8%) με βαθμό «Λίαν Καλώς [6,50-8,49]», ενώ μόλις το 5,1% ανέφερε ότι αποφοίτησε με βαθμό «Καλώς [5,00-6,49]». Για τους τους/τις πτυχιούχους του Σεπτεμβρίου 2022, ο μέσος βαθμός πτυχίου ήταν 7,60 και η διάμεσος τιμή ήταν 8,10. Στη μελέτη 2020/21 διαπιστώθηκε ότι οι απόφοιτοι έχουν υψηλότερο βαθμό πτυχίου από τις απόφοιτες, ενώ

αντίστροφη ήταν η κατάσταση στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022. Ο βαθμός πτυχίου των συμμετεχόντων/ουσών στις ατομικές συνεντεύξεις ήταν μεγαλύτερος από το βαθμό πτυχίου των αποφοίτων των μελετών 2016/17, 2020/21 και Σεπτεμβρίου 2022.

Τέσσερις απόφοιτοι/ες αποφοίτησαν το 2019 και τρεις το 2020.

2.2 Ενότητες συζήτησης

2.2.1 Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις ανέφεραν ότι επέλεξαν τα τμήματα που σπούδασαν στο ΑΠΘ για τους παρακάτω λόγους:

- Συμμετέχων 1. Επέλεξε το τμήμα Χημείας στο ΑΠΘ, γιατί ήταν κάτι που το σκεφτόταν από μικρή ηλικία, του άρεσαν τα μαθήματα της Χημείας, της Φυσικής και της Βιολογίας, διάβαζε εκλαϊκευμένα βιβλία επιστήμης και είχε συμμετάσχει σε διαγωνισμούς στους οποίους διακρίθηκε.
- Συμμετέχουσα 2. Επέλεξε το τμήμα Ιατρικής στο ΑΠΘ, γιατί έχει μια αρκετά καλή κατάταξη, από τις καλύτερες στην Ελλάδα και αρκετά καλή διεθνώς και ήταν και κοντά στον τόπο κατοικίας των γονιών της. Στο ίδιο τμήμα έκανε και τις μεταπτυχιακές της σπουδές.
- Συμμετέχουσα 3. Επέλεξε το τμήμα Μαθηματικών, γιατί της άρεσαν τα μαθηματικά, αλλά δεν ήθελε να ασχοληθεί με τη διδασκαλία και από τη μικρή ενημέρωση που είχε από το Λύκειο σχετικά με τις επιλογές φοίτησης σε Πανεπιστήμια και τμήματα. Επέλεξε το ΑΠΘ λόγω της πόλης στην οποία βρίσκεται το Πανεπιστήμιο.
- Συμμετέχων 4. Επέλεξε το τμήμα Μαθηματικών, γιατί του άρεσαν τα μαθηματικά της Γ Λυκείου και από ενδιαφέρον. Επέλεξε το ΑΠΘ λόγω της πόλης, η οποία βρίσκεται κοντά στον τόπο καταγωγής του που είναι η Κατερίνη. Να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος απόφοιτος διέμενε στις εστίες για τις οποίες η άποψή του είναι

θετική. Ανέφερε ότι πρέπει να γίνει μία ανακαίνιση και κάποιες παρεμβάσεις στην ασφάλεια.

- Συμμετέχων 5. Επέλεξε το τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, γιατί στην Γ Λυκείου είχε ένα σχετικό μάθημα, γιατί συνδυάζει τη Φιλοσοφία με την Παιδαγωγική και δεν θα είχε μόνο το αντικείμενο της Φιλοσοφίας, σκέφτηκε τη μελλοντική του επαγγελματική αποκατάσταση κάνοντας ιδιαίτερα μαθήματα ή δουλεύοντας σε φροντιστήριο, γιατί και οι δύο γονείς του ήταν εκπαιδευτικοί και δεν τον ενδιέφερε η ψυχολογία που επέλεγαν οι περισσότεροι. Επέλεξε το ΑΠΘ, γιατί είναι ένα πολύ καλό πανεπιστήμιο, σπούδαζε ο αδερφός του και ήταν κοντά στον τόπο καταγωγής του (Γιαννιτσά).
- Συμμετέχουσα 6. Επέλεξε το τμήμα Νομικής στο ΑΠΘ, γιατί ο τόπος καταγωγής της είναι η Θεσσαλονίκη, ήταν πολύ καλή μαθήτρια, είχε δηλώσει μόνο 10 σχολές στο μηχανογραφικό με πολύ υψηλά μόρια, αλλά δεν είχε ιδιαίτερη επιθυμία για το συγκεκριμένο τμήμα.
- Συμμετέχων 7. Επέλεξε το τμήμα Φαρμακευτικής στο ΑΠΘ, γιατί του άρεσε το αντικείμενο, είχε δηλώσει στο μηχανογραφικό δελτίο μόνο τμήματα Φαρμακευτικής, είχε ενημερωθεί για το πρόγραμμα σπουδών και λόγω της πόλης.

2.2.2 Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ και περαιτέρω σπουδές

Ένας/μία απόφοιτος/η ανέφερε ότι εκπονεί τη διδακτορική του διατριβή, έξι ότι έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα και ένας/μία ότι είναι κάτοχος 2^{ου} πτυχίου, αριθμός μεγαλύτερος από το αντίστοιχο ποσοστό της μελέτης 2016/17 και πολύ μεγαλύτερος από το αντίστοιχο ποσοστό της μελέτης 2020/21. Από τους/τις αποφοίτους/ες της μελέτης 2016/17 και 2020/21 ποσοστό 75,8% και 46,7%, αντίστοιχα ανέφερε ότι απέκτησε επιπρόσθετο τίτλο σπουδών. Τα ποσοστά για 2^ο πτυχίο, μεταπτυχιακό και διδακτορικό ήταν 2,8%, 83,7% και 13,5% για τους/τις απόφοιτους/ες 2016/17 και 3,6% 86,9% και 9,5% για τους/τις απόφοιτους 2020/21, δηλαδή περισσότεροι/ες απόφοιτοι/ες επέλεξαν το μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών. Στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022 ποσοστό 27,3%

απάντησε ότι θα κάνει επιπλέον σπουδές στην Ελλάδα, με το ποσοστό των γυναικών να είναι μεγαλύτερο και ποσοστό 14,3% απάντησε ότι θα κάνει επιπλέον σπουδές στο Εξωτερικό.

Από τους/τις έξι απόφοιτους/ες που έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα οι τέσσερις (ένας/μία από το τμήμα Χημείας, ένα/μία από το τμήμα Ιατρικής, ένας/μία από το τμήμα Μαθηματικών και ένας /μία από το τμήμα Φαρμακευτικής) απάντησαν ότι ο τίτλος σπουδών τους ήταν στον ίδιο τομέα σπουδών με τον τίτλο σπουδών του βασικού τους πτυχίου, αριθμός πολύ κοντά στα αντίστοιχα ποσοστά των μελετών 2016/17 και 2020/21. Ένας/μία απόφοιτος/η από το τμήμα Μαθηματικών επέλεξε για τις μεταπτυχιακές σπουδές την ανάλυση δεδομένων σε ένα ιδιωτικό κολλέγιο της Θεσσαλονίκης, ενώ ένας/μία απόφοιτος/η από το τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής επέλεξε για τις μεταπτυχιακές σπουδές τις «Ευρωπαϊκές Πολιτικές» στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ένας/μία απόφοιτος/η από το τμήμα Φαρμακευτικής επέλεξε για τις μεταπτυχιακές σπουδές το τμήμα Ιατρικής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, στο αντικείμενο Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο/η απόφοιτος από το τμήμα Χημείας είναι φοιτητής/τρια στο τμήμα Νομικής. Στις μελέτες 2016/17 και 2020/21 ποσοστό 71,7% και 75,3%, αντίστοιχα, απάντησε ότι ο κύριος τομέας σπουδών του επιπρόσθετου προγράμματος σπουδών είναι ή ήταν ο ίδιος με τον τομέα σπουδών του αρχικού πτυχίου, ενώ στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022 ποσοστό 41,8% ανέφερε ότι θα επέλεγε για τις περαιτέρω σπουδές του τομέα ίδιο με αυτόν που ταξινομείται το τμήμα τους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας στους/στις πτυχιούχους του Σεπτεμβρίου 2022, περίπου οι μισοί/ες (52,3%) από τους/τις απόφοιτους/ες δήλωσαν ότι «Προσπάθησα πολύ για τους υψηλότερους δυνατούς βαθμούς», περίπου δύο στους/στις τρεις (36,0%) «Έκανα επιπλέον εργασία από αυτή που απαιτούνταν, για να περάσω τις εξετάσεις» και περίπου τέσσερις στους/στις δέκα (41,2%) «Επικεντρώθηκα στα προσωπικά μου ενδιαφέροντα σε σχέση με τις σπουδές μου». Οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, σχετικά με την επίδοση τους στα μαθήματα και τη διάρκεια των σπουδών τους, ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1. Δεν κατέβαλε υπερβολική προσπάθεια ώστε να ολοκληρώσει σύντομα (4 έτη) και με Άριστα (8,92) τις σπουδές του στο τμήμα Χημείας.

Κατέβαλε προσπάθεια μόνο στις αρχές των σπουδών του, μέχρι να προσαρμοστεί και να εφαρμόσει την κατάλληλη μεθοδολογία διαβάσματος. Ανέφερε ακόμη ότι ήθελε μια επιπλέον προσπάθεια και αφοσίωση, ότι ήταν συνεπής στις παρακολουθήσεις των μαθημάτων που θεωρούσε απαιτητικά και δε θα μπορούσε να επιτύχει τις εξετάσεις μόνο διαβάζοντας το βιβλίο ή τις σημειώσεις.

- Συμμετέχουσα 2. Τελείωσε τις προπτυχιακές της σπουδές της στο τμήμα Ιατρικής στα 12 εξάμηνα με βαθμό Άριστα (8,99), γιατί ήταν ένας στόχος της και γιατί δεν υπήρχε η οικονομική δυνατότητα για παράταση σπουδών. Στόχος της ήταν η κατανόηση και η εκμάθηση των διαφόρων μαθημάτων της σχολής. Επικεντρωνόταν σε μαθήματα που θεωρούσε περισσότερο σημαντικά, ενώ στα υπόλοιπα που δεν θεωρούσε σημαντικά για την επαγγελματική της αποκατάσταση ως ιατρός, δεν έδωσε μεγάλη βάση. Ακόμη, ανέφερε ότι ανέκαθεν είχε ως προτεραιότητα τα προσωπικά της ενδιαφέροντα και τον ελεύθερο χρόνο της.
- Συμμετέχων 4. Δεν κατέβαλε υπερπροσπάθεια για να αποφοιτήσει στα 5 έτη με βαθμό 8,26 από το τμήμα Μαθηματικών, γιατί παρακολουθούσε τα μαθήματα και αφιέρωνε καθημερινά χρόνο για διάβασμα.
- Συμμετέχων 7. Δεν κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια για να αποφοιτήσει στα 5 έτη με βαθμό 8,51 από το τμήμα Φαρμακευτικής.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας στους/στις πτυχιούχους του Σεπτεμβρίου 2022, περίπου έξι στους/στις δέκα (62,7%) θα επέλεγαν το ίδιο πρόγραμμα σπουδών στο ίδιο ίδρυμα, περίπου δύο στους/στις δέκα (20,8%) θα επέλεγαν διαφορετικό πρόγραμμα σπουδών στο ίδιο ίδρυμα, περίπου ένας/μία στους/στις δέκα (8,5%) θα επέλεγε το ίδιο πρόγραμμα σπουδών σε διαφορετικό ίδρυμα, ποσοστό 6,9% θα επέλεγε διαφορετικό πρόγραμμα σπουδών σε διαφορετικό ίδρυμα και μόλις πέντε απόφοιτοι/ες θα αποφάσιζαν να μη σπουδάσουν καθόλου. Οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, σχετικά με το αν θα επέλεγαν ξανά το ίδιο τμήμα φοίτησης στο ΑΠΘ, ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1. Θα επέλεγε ξανά το τμήμα Χημείας του ΑΠΘ, γιατί ήταν στη Θεσσαλονίκη, γιατί έμεινε πολύ ικανοποιημένος/η από το πρόγραμμα σπουδών και την κατάρτιση που του παρείχε και ότι αν και ο τίτλος σπουδών δεν ήταν τόσο βοηθητικός, του έδωσε μεγάλη αυτοπεποίθηση στον επαγγελματικό τομέα.
- Συμμετέχουσα 2. Θα επέλεγε ξανά το τμήμα Ιατρικής του ΑΠΘ, γιατί έμεινε αρκετά ικανοποιημένη από το πρόγραμμα σπουδών και τους καθηγητές. Για τις εγκαταστάσεις ανέφερε ότι θα μπορούσαν να είναι καλύτερες, ενώ η βιβλιοθήκη ήταν σε πολύ καλή κατάσταση.
- Συμμετέχουσα 3. Δεν ανέφερε αν θα επέλεγε ξανά το τμήμα Μαθηματικών του ΑΠΘ για τις σπουδές της και τους λόγους.
- Συμμετέχων 4. Θα επέλεγε ξανά το τμήμα Μαθηματικών του ΑΠΘ και θα το συνιστούσε, γιατί είναι πολύ ενδιαφέρον, έχει επαγγελματικές προοπτικές και εξελίσσεται από ότι είναι σε θέση να γνωρίζει.
- Συμμετέχων 5. Θα επέλεγε ξανά το τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ, αλλά δεν ανέφερε τους λόγους. Να σημειωθεί ότι για τις μεταπτυχιακές του σπουδές επέλεξε το αντικείμενο «ευρωπαϊκές πολιτικές νεολαίας εκπαίδευσης, επιχειρηματικότητας και πολιτισμού» στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και όπως ανέφερε ο τομέας ήταν διαφορετικός από τον τομέα σπουδών του πτυχίου του.
- Συμμετέχουσα 6. Σε ένα ποσοστό 60% θα επέλεγε ξανά το τμήμα Νομικής στο ΑΠΘ και οι λόγοι είναι ότι τη βοήθησε να διαμορφώσει τη σκέψη της και έμαθε για το Σύνταγμα και την πολιτική.
- Συμμετέχων 7. Θα επέλεγε ξανά το τμήμα Φαρμακευτικής του ΑΠΘ, γιατί έχει μεγάλη συνάφεια με το αντικείμενο της τωρινής απασχόλησής του, αλλά θα συνιστούσε τον εκσυγχρονισμό του προγράμματος σπουδών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας στους/στις πτυχιούχους του Σεπτεμβρίου 2022, περίπου επτά στους/στις δέκα (70,6%) απάντησαν ότι το πρόγραμμα σπουδών τους

ήταν μία καλή βάση για την «Περαιτέρω εκπαίδευσή τους», περίπου δύο στους/στις τρεις (65,6%) για την «Προσωπική τους εξέλιξη/ανάπτυξη», ποσοστό 55,5% για τη «Μελλοντική τους καριέρα», ποσοστό 47,6% για την «Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων», περίπου τέσσερις στους/στις δέκα (42,9%) για την «Ανάπτυξη προηγμένων δεξιοτήτων γραμματισμού (π.χ. σύνταξη αναφορών, εγχειριδίων, άρθρων ή βιβλίων)», περίπου τέσσερις στους/στις δέκα (38,4%) για τη «Δημιουργία κοινωνικού δικτύου», ποσοστό 36,7% για την «Εκτέλεση των εργασιακών καθηκόντων», περίπου δύο στους/στις τρεις (34,9%) για την «Έναρξη εργασίας», περίπου τρεις στους/στις δέκα (28,0%) για την «Ανάπτυξη προηγμένων αριθμητικών δεξιοτήτων (π.χ. υπολογισμοί με χρήση προηγμένων μαθηματικών ή στατιστικών αρχών)», περίπου ένα/μία στους/στις τέσσερις (24,1%) για την «Ανάπτυξη προηγμένων δεξιοτήτων ΤΠΕ (π.χ. προγραμματισμός, σύνταξη σε στατιστικό λογισμικό)», ποσοστό 16,4% των αποφοίτων για την «Αύξηση του πολιτικού ενδιαφέροντος και τη συμμετοχή στην πολιτική», ποσοστό 16,0% για την «Ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων» και ποσοστό 15,9% για την «Ανάπτυξη διοικητικών/ηγετικών δεξιοτήτων». Οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1. Ανέφερε ότι το πρόγραμμα σπουδών ήταν ικανοποιητικό και πλήρες, συντέλεσε παραπάνω στην επαγγελματική αποκατάσταση, του παρείχε κατάρτιση, ήταν μία βάση για τη δημιουργία γνωριμιών με καθηγητές, βοηθούς στα εργαστήρια και για τη γνώση λειτουργίας των μηχανημάτων και έδινε βάση στην Οργανική Χημεία.
- Συμμετέχουσα 2. Ανέφερε ότι το αντικείμενο στο οποίο εργάζεται έχει απόλυτη συνάφεια με το πρόγραμμα σπουδών και ιδίως τα κλινικά μαθήματα.
- Συμμετέχουσα 3. Ανέφερε ότι έμεινε ικανοποιημένη από το πρόγραμμα σπουδών, σε γενικές γραμμές, αλλά όχι από τον τρόπο διδασκαλίας των μαθημάτων. Ακόμη, ανέφερε ότι κάποια μαθήματα ελεύθερης επιλογής είναι αχρείαστα και διδάσκονται με λάθος τρόπο, αφού υπάρχουν πολλά εργαλεία (λογισμικό) που μπορεί να χρησιμοποιηθούν. Επίσης, ανέφερε ότι το ακροατήριο στα αμφιθέατρα ήταν πολύ μεγάλο, με συνέπεια να μην μπορεί να κάνει ερωτήσεις στους διδάσκοντες/ουσες.

Επιπλέον, ανέφερε ότι οι υποδομές ήταν τραγικές (σπασμένες καρέκλες) με αποτέλεσμα να μην επιθυμεί να πηγαίνει στο τμήμα. Το πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με την άποψη της έδινε μεγάλη βάση στην Ανάλυση και στην Άλγεβρα και λιγότερο στη Στατιστική, τομέας που είναι βασικός και χρήσιμος στην επαγγελματική πορεία. Ακόμη, ανέφερε ότι τα μαθήματα του προγραμματισμού αν και γίνονται σε βάθος, δε χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό τα εργαστήρια.

- Συμμετέχων 4. Ανέφερε ότι έμεινε αρκετά ικανοποιημένος από το πρόγραμμα σπουδών, τόσο το προπτυχιακό όσο και το μεταπτυχιακό. Ακόμη, ανέφερε ότι όταν ήταν φοιτητής υπήρχαν πολλοί/ες φοιτητές/τριες στα αμφιθέατρα, η αναλογία φοιτητών/τριών διδασκόντων/ουσων ήταν πολύ μικρή και δεν υπήρχαν ώρες ασκήσεων, ενώ τώρα, από ότι είναι σε θέση να γνωρίζει, αυτά έχουν διορθωθεί. Επιπλέον, ανέφερε ότι το πρόγραμμα σπουδών δεν έδινε έμφαση στη σύνδεση με την αγορά εργασίας.
- Συμμετέχων 5. Έμεινε πάρα πολύ ευχαριστημένος τόσο από τους διδάσκοντες/ουσες όσο και από το περιεχόμενο των σπουδών. Δε βρήκε κάτι δυσάρεστο από την εμπειρία των 5 ετών της φοιτητικής του ζωής. Θεωρεί ότι το πρόγραμμα σπουδών ήταν μια καλή βάση για να δουλέψει ως εκπαιδευτικός σε σχολείο και για ιδιαίτερα μαθήματα, στην Ελλάδα, ενώ για το εξωτερικό πιστεύει ότι του έχει προσφέρει, μόνο, τα βασικά προσόντα.
- Συμμετέχουσα 6. Ανέφερε ότι δεν έμεινε ικανοποιημένη από το πρόγραμμα σπουδών, γεγονός που αποδεικνύεται από τη διάρκεια φοίτησής της (14 εξάμηνα). Ακόμη, δήλωσε ότι οι καθηγητές/τριες είναι πολύ καλοί, η επιστήμη ενδιαφέρουσα, αλλά ο τρόπος διδασκαλία ήταν πάρα πολύ τεχνοκρατικός και σε βαθμό που καταντούσε μονότονος, με συνέπεια να μην ενδιαφέρεται για τις σπουδές της. Ανέφερε, επιπλέον ότι τα μαθήματα επικεντρώνονται κυρίως στα άρθρα του κώδικα, με συνέπεια να μη υπάρχει σφαιρική γνώση και ότι ο τρόπος διδασκαλίας πρέπει να εμπλουτιστεί. Επίσης ανέφερε ότι η δικηγορία ως επάγγελμα είναι διαφορετική από όσα μαθαίνουν κατά τη διάρκεια των σπουδών και ότι από πρακτική σκοπιά δεν της παρείχαν τις απαραίτητες πληροφορίες για το τι είναι ένα

δικόγραφο, μια έγκληση, μια μήνυση, με συνέπεια να μην υπάρχει σύνδεση σπουδών και αγοράς εργασίας.

- Συμμετέχων 7. Έμεινε αρκετά ικανοποιημένος από το πρόγραμμα σπουδών και να θα το βαθμολογούσε θα έδινε βαθμό 6 ή 7. Ανέφερε ότι το πρόγραμμα σπουδών έδινε πάρα πολύ μεγάλη έμφαση στη συνθετική χημεία, μη συναφές αντικείμενο σε σχέση με το επάγγελμά του.

2.2.3 Εμπειρία στο εξωτερικό

Έξι απόφοιτοι/ες δε συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης του ΑΠΘ, αριθμός πολύ μικρός σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά της μελέτης του Σεπτεμβρίου 2022. Για τους τους/τις πτυχιούχους του Σεπτεμβρίου 2022 διαπιστώθηκε ότι περίπου οι μισοί/ες απόφοιτοι/ες (51,0%) συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης του ΑΠΘ, τέσσερις στους/στις δέκα δε συμμετείχαν (41,9%), ενώ ποσοστό 7,2% απάντησε ότι στο τμήμα τους δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα. Στην ίδια μελέτη προέκυψε ότι το ποσοστό των γυναικών που συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης του ΑΠΘ είναι μεγαλύτερο κατά δέκα περίπου μονάδες από το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών. Οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, σχετικά με τους λόγους για τους οποίους συμμετείχαν ή όχι σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1. Δεν ενδιαφέρθηκε για την πρακτική άσκηση, γιατί δεν είχε συνάφεια με τον τίτλο σπουδών του και την περαιτέρω επαγγελματική του αποκατάσταση.
- Συμμετέχουσα 2. Δε συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, γιατί θα έκανε ειδικότητα ως ιατρός.
- Συμμετέχουσα 3. Δε συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, γιατί δεν ενδιαφέρθηκε.

- Συμμετέχων 4. Δεν ενδιαφέρθηκε για την πρακτική άσκηση, γιατί έπρεπε να εργαστεί σε σχολείο τις πρωινές ώρες, τις οποίες παρακολουθούσε τα μαθήματά του.
- Συμμετέχων 5. Δε συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, γιατί ήταν μόνο για μία ημέρα και όχι για τρεις μήνες όπως σε άλλα τμήματα.
- Συμμετέχουσα 6. Δε συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, γιατί ενώ ήθελε να κάνει πρακτική στα δικαστήρια δεν είχε το χρόνο επειδή έπρεπε να τελειώσει τις σπουδές της.
- Συμμετέχων 7. Συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, ως φαρμακοποιός για ένα έτος.

Δύο απόφοιτοι/ες συμμετείχαν σε προγράμματα κινητικότητας (ERASMUS), αριθμός μεγαλύτερος σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά των μελετών 2016/17 και 2020/21. Από τους/τις αποφοίτους/ες της μελέτης 2016/17 και 2020/21 ποσοστό 17,7% και 18,8%, αντίστοιχα ανέφερε ότι απέκτησε εμπειρία στο εξωτερικό ως μέρος του προγράμματος σπουδών. Περισσότερες απόφοιτες του 2020/21 απέκτησαν εμπειρία στο εξωτερικό. Στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022, ποσοστό 6,1% και 6,7% συμμετείχε σε πρόγραμμα ERASMUS, είτε για σπουδές είτε για πρακτική. Τα ποσοστά των ανδρών ήταν σαφώς μικρότερα από τα ποσοστά των γυναικών. Οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, σχετικά με τους λόγους για τους οποίους συμμετείχαν ή όχι σε πρόγραμμα Erasmus, ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1. Δε συμμετείχε σε πρόγραμμα Erasmus, γιατί ήταν από άλλη χώρα και ήταν «σαν να ζούσε Erasmus» κατά τη διάρκεια των σπουδών του.
- Συμμετέχουσα 2. Συμμετείχε σε πρόγραμμα Erasmus, στη Γερμανία, γιατί σκεφτόταν να εργαστεί μελλοντικά ή να κάνει μετεκπαίδευση σε αυτή τη χώρα. Η εμπειρία της ήταν πολύ ευχάριστη, γιατί είδε τον τρόπο λειτουργίας ενός Πανεπιστημίου που είναι στο εξωτερικό, ήταν σε θέση να συγκρίνει τα προγράμματα σπουδών, είχε επαφές με ξένους φοιτητές, καθηγητές και

συναδέλφους και ήταν μια καλή ευκαιρία για να εξασκήσει τη γλώσσα τόσο σε καθημερινό επίπεδο όσο και σε επιστημονικό επίπεδο. Της προξένησε εντύπωση ότι οι εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου και των νοσοκομείων ήταν σαφώς καλύτερες και πιο καινούριες, ότι οι φοιτητές/τριες ανά ομάδα ήταν πολύ λιγότεροι (2-3, ενώ στην Ελλάδα είναι 10 περίπου φοιτητές/τριες) με συνέπεια να είναι πιο εύκολο να γίνουν ερωτήσεις και να γίνει μια συζήτηση ειδικά στα κλινικά μαθήματα. Ανέφερε ακόμη, ότι το πρόγραμμα σπουδών της φάνηκε πολύ πιο εύκολο τόσο στις εξετάσεις όσο και στο επίπεδο γνώσεων και ότι δεν κατέβαλλε ιδιαίτερη προσπάθεια για να επιτύχει στα μαθήματα και μάλιστα με καλό βαθμό. Αντίθετα, με την Ελλάδα, στο συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο σε πολλά μαθήματα οι εξετάσεις ήταν προφορικές, ενώ υπήρχαν εξετάσεις σε πρόπλασμα και σε κλινικά σενάρια.

- Συμμετέχουσα 3. Μετάνιωσε που δε συμμετείχε σε πρόγραμμα Erasmus. Είχε επηρεαστεί από την άποψη των συμφοιτητών/τριών της, οι οποίοι/ες της ανέφεραν ότι δεν έβρισκαν Πανεπιστήμια με παρόμοια μαθήματα, τα οποία να αναγνωρίζονται από το τμήμα Μαθηματικών. Ακόμη, ανέφερε ότι δεν υπήρχε επαρκής ενημέρωση, σχετικά με τα προγράμματα Erasmus και ότι δεν είχε δει κάποια ανακοίνωση σχετικά με Erasmus days. Επίσης, δεν μπορούσε να το κάνει, γιατί έπρεπε να εργάζεται για βιοποριστικούς λόγους και θεωρούσε ότι ο/η φοιτητής/τρια που συμμετέχει το κάνει για διακοπές.
- Συμμετέχων 4. Μετάνιωσε που δε συμμετείχε σε πρόγραμμα Erasmus, χωρίς να αναφέρει συγκεκριμένους λόγους.
- Συμμετέχων 5. Συμμετείχε σε πρόγραμμα Erasmus, στην Ουτρέχτη, για έξι μήνες. Ανέφερε ότι έμεινε ικανοποιημένος από το πρόγραμμα σπουδών τους/τις καθηγητές/τριες. Του έδωσε τη δυνατότητα να εγκατασταθεί μόνο τους σε μια ξένη χώρα και να ανταπεξέλθει στις δυσκολίες που προέκυψαν. Επίσης, του άρεσε πολύ η πόλη και η χώρα, αλλά και το ότι μπόρεσε να επισκεφθεί τις Βρυξέλλες και το Ευρωκοινοβούλιο, το οποίο ήταν το έναυσμα για τις μεταπτυχιακές του σπουδές.

- Συμμετέχουσα 6. Αν και έχει λάβει μέρος σε πολλά συνέδρια και ημερίδες σχετικά με το αντικείμενο των σπουδών της (νομική, βιοηθική, ιατρική, εγκληματολογία) και είχε επιλεγεί για Erasmus από το Προξενικό Γραφείο στη Στουτγάρδη για ένα τρίμηνο, δε συμμετείχε, γιατί ήταν ασκούμενη εκείνη την περίοδο, ήταν η εποχή της πανδημίας και δεν της το επέτρεψαν από το γραφείο με το οποίο συνεργαζόταν.
- Συμμετέχων 7. Δε συμμετείχε σε πρόγραμμα Erasmus γιατί δεν το είχε πάρει απόφαση να πάει στο εξωτερικό.

2.2.4 Παρούσα επαγγελματική κατάσταση

Τέσσερις απόφοιτοι/ες είναι εργαζόμενοι/ες, ένας/μία ως εκπαιδευτικός σε ΙΕΚ, ένας/μία ως ειδικευόμενος/η ιατρός, ένας/μία ως σύμβουλος επιχειρήσεων και ένας/μία ως διαχειριστής/τρια e-shop. Ένας απόφοιτος ανέφερε ότι είναι φοιτητής/τρια και υπηρετεί συγχρόνως τη στρατιωτική του θητεία, ένας/μία απόφοιτος/η ότι είναι δικηγόρος και ένας/μία ότι είναι υποψήφιος διδάκτορας με αμοιβή. Στη μελέτη 2016/17 ποσοστό 64,5% δήλωσε ότι είναι εργαζόμενος/η, 17,7% αυτοαπασχολούμενος/η, 24,2% φοιτητής/τρια και 11,8% άνεργος/η. Στη μελέτη 2020/21 ποσοστό 57,4% δήλωσε ότι είναι εργαζόμενος/η, 9,2% αυτοαπασχολούμενος/η, 32,8% φοιτητής/τρια και 17,1% άνεργος/η. Στη μελέτη 2016/17, ποσοστό 36,4% των ανέργων αποφοίτων ήταν άνδρες, ποσοστό μικρότερο από το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών (63,6%), ενώ στη μελέτη 2020/21 ποσοστό 29,6% των ανέργων αποφοίτων ήταν άνδρες, ποσοστό μικρότερο από το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών (70,4%).

Από τους/τις επτά συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, οι έξι εργάζονται στην Ελλάδα και ένας/μία στην Ιταλία. Ένας δήλωσε ότι θα αναζητήσει εργασία στο εξωτερικό μετά την ολοκλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων και της μεταπτυχιακής του διατριβής, γιατί δε θεωρεί ότι θα έχει καλές προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης στην Ελλάδα. Στη μελέτη 2016/17 περίπου τρεις στους/στις τέσσερις (75,0%), δήλωσαν ότι εργάζονται στην Ελλάδα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό της μελέτης 2020/21 ήταν 85,1%, με το ποσοστό των ανδρών που εργάζονται στο εξωτερικό να είναι περίπου 11 μονάδες μεγαλύτερο από το ποσοστό των γυναικών. Στη μελέτη των

πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022, περίπου επτά στους/στις δέκα (68,1%) θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μετακομίσουν σε άλλη περιοχή εντός της Ελλάδας για να εργαστούν, ενώ ποσοστό 55,1% θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μετακομίσουν σε άλλη χώρα, για να εργαστούν, με το ποσοστό των ανδρών να είναι περίπου οκτώ μονάδες μεγαλύτερο από το ποσοστό των γυναικών.

Από τους/τις επτά συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις, μόνο ένας/μία εργάζεται στο δημόσιο τομέα. Από τους/τις απόφοιτους/ες της κοορτής 2016/17, ποσοστό 40,0% εργάζεται στο δημόσιο τομέα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό της κοορτής 2020/21 ήταν 50,0%, με το ποσοστό των ανδρών να είναι μεγαλύτερο.

Πέντε απόφοιτοι/ες έχουν πλήρη απασχόληση και δύο μερική. Από τους/τις απόφοιτους/ες της κοορτής 2016/17, ποσοστό 86,2% εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, με το ποσοστό των ανδρών να είναι κατά δεκαέξι περίπου μονάδες μεγαλύτερο από το ποσοστό των γυναικών. Από τους/τις απόφοιτους/ες της κοορτής 2020/21 ποσοστό 81,0% εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, με το ποσοστό των ανδρών να είναι κατά δώδεκα περίπου μονάδες μεγαλύτερο από το ποσοστό των γυναικών. Στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022, ποσοστό 46,0% απάντησε ότι θα αναζητήσει πλήρη απασχόληση, με το ποσοστό των γυναικών να είναι περίπου δεκαπέντε μονάδες μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών, ενώ ποσοστό 18,9% απάντησε ότι θα αναζητήσει μερική απασχόληση, με το ποσοστό των γυναικών να είναι περίπου έντεκα μονάδες μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών.

Τέσσερις απόφοιτοι/ες έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου, δύο απόφοιτοι/ες έχουν σύμβαση αορίστου χρόνου, ενώ ένας/μία δεν έχει σύμβαση. Από τους/τις απόφοιτους/ες της κοορτής 2016/17, ποσοστό 49,5% έχει σύμβαση αορίστου χρόνου και 43,8% ορισμένου, ενώ από τους/τις απόφοιτους/ες της κοορτής 2020/21 ποσοστό 65,8% έχει σύμβαση αορίστου χρόνου και 19,0% ορισμένου, με το ποσοστό των γυναικών να είναι δεκαπέντε περίπου μονάδες μεγαλύτερο από το ποσοστό των ανδρών.

Σχετικά με τον τρόπο εύρεσης εργασίας, οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1. Μέσω γνωριμιών και μετά από διαδικασία συνέντευξης.

- Συμμετέχουσα 2. Κατέθεσε τα απαραίτητα έγγραφα στις διευθύνσεις υγείας και τοποθετήθηκε σε λίστα αναμονής. Δήλωσε ένα νοσοκομείο για το γενικό μέρος της ειδικότητας και ένα νοσοκομείο για το ειδικό μέρος. Δεν υπάρχει κάποιο αξιοκρατικό κριτήριο για την επιλογή, όπως συνέντευξη, βαθμός πτυχίου, δημοσιεύσεις, μεταπτυχιακά, διδακτορικά, αλλά είναι με σειρά αναμονής.
- Συμμετέχουσα 3. Είχε στείλει το βιογραφικό της για γραμματειακή υποστήριξη σε μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση και ο υπεύθυνος την επέλεξε σε άλλο αντικείμενο λόγω της γνώσης της Βουλγαρικής γλώσσας, μετά από διαδικασία συνέντευξης.
- Συμμετέχων 4. Μέσω προγράμματος του ΟΑΕΔ. Είχε στείλει σε πολλές επιχειρήσεις το βιογραφικό του, είχε κάνει πολλές αιτήσεις και είχε δώσει αρκετές συνεντεύξεις.
- Συμμετέχων 5. Ασχολείται με τη διδασκαλία μαθημάτων κάνοντας ιδιαίτερα μαθήματα, μέσω συστάσεων από τον αδερφό του. Είχε εργαστεί στη γραμματειακή υποστήριξη σε μία σχολή οδηγών, απασχόληση την οποία βρήκε αναζητώντας σχολή για τη διαδικασία του διπλώματος.
- Συμμετέχουσα 6. Μόλις τέλειωσε την άσκηση συνεργάστηκε αρχικά με μία δικηγορική εταιρεία για 5 μήνες. Όταν τελείωσε η συνεργασία έφαχνε αγγελίες και έστελνε βιογραφικά. Μέσω αγγελίας βρήκε τη δεύτερη εργασία της και από μία υπόθεση γνώρισε τον εργοδότη της παρούσης απασχόλησης της. Σημείωσε ότι οι γυναίκες δικηγόροι πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεχτικές σχετικά με τις αγγελίες που υπάρχουν στα δικαστήρια, γιατί «δεν ξέρεις που θα πέσεις». Αυτή τη στιγμή ασχολείται με το ιατρικό δίκαιο.
- Συμμετέχων 7. Έκανε αιτήσεις μετά τη λήψη του μεταπτυχιακού του σε θέσεις για υποψήφιους διδάκτορες και τον δέχθηκαν στο project που απασχολείται στην Ιταλία. Δεν είχε εργαστεί ποτέ ως φαρμακοποιός. Η παρούσα επαγγελματική του κατάσταση είναι υποψήφιος διδάκτορας με πληρωμή.

Σχετικά με τις δεξιότητες που πρέπει να έχει ένας/μία εργαζόμενος/η, τα επιθυμητά χαρακτηριστικά εργασίας και τις συνθήκες εργασίας και τους λόγους εργασίας, οι συμμετέχοντες/ουσες στις ατομικές συνεντεύξεις ανέφεραν τα παρακάτω:

- Συμμετέχων 1.

Δεξιότητες: Εμπειρία, υπευθυνότητα, κοινωνικότητα (κοινωνικές δεξιότητες), ευγένεια, ρεαλισμός συνθηκών εργασίας, πάθος μείωση προσδοκιών.

Χαρακτηριστικά εργασίας: Αντικείμενο εργασίας, απόσταση, μισθός, περιβάλλον εργασίας, τήρηση ωραρίου (οκτάωρο), συνάφεια αντικειμένου εργασίας και τίτλων σπουδών.

Λόγοι εργασίας: Εν μέρει το οικονομικό, γιατί υπάρχει οικονομική υποστήριξη από την οικογένεια.

- Συμμετέχουσα 2.

Δεξιότητες: Δεν ανέφερε.

Χαρακτηριστικά εργασίας: Συνεχής εκπαίδευση όχι μόνο στα αντικείμενα της ειδικότητας αλλά και σε γενικότερα αντικείμενα, όπως μαθηματικές γνώσεις, ισορροπία επαγγελματικού και προσωπικού χρόνου, νόμιμες άδειες και ρεπό ειδικευμένου/ης ιατρού και τήρηση ωραρίου (7 ώρο).

Λόγοι εργασίας: Βιοποριστικοί, κομμάτι της εκπαίδευσης ώστε να αποκτήσεις την ιατρική ειδικότητα και να ασκήσεις το επάγγελμα.

- Συμμετέχουσα 3.

Δεξιότητες: Ανέφερε ότι οι δεξιότητες (επιπλέον γνώσεις, πιστοποιητικά) μπορούν να αποκτηθούν. Επέμενε στα soft skills, στην κριτική σκέψη, ανέφερε το Problem Solving, την επικοινωνία και την ενσυναίσθηση.

Χαρακτηριστικά εργασίας: Σεβασμός στον εργαζόμενο, σταθερό ωράριο, δυνατότητα εξέλιξης, οργάνωση, εργασιακή κουλτούρα, κανονισμοί λειτουργίας επιχείρησης και διακριτοί στόχοι, ώστε να μην καταναλώνεται ενέργεια και χρόνος στόχος.

Λόγοι εργασίας: Βιοποριστικοί και το αντικείμενο απασχόλησης. Ως απόφοιτη του τμήματος Μαθηματικών δεν επιθυμούσε να εργαστεί στη εκπαίδευση.

- Συμμετέχων 4.
Δεξιότητες: Δυνατότητα εκμάθησης νέων αντικειμένων, αναλυτικές δεξιότητες, συνεργασία, ομαδικότητα, γνώσεις προγραμματισμού, εύρεση ρίζας προβλήματος και καλές συστάσεις.
Χαρακτηριστικά εργασίας: Επιμόρφωση και διαρκής εκμάθηση αντικειμένων.
Λόγοι εργασίας: Βιοποριστικοί.
- Συμμετέχων 5.
Δεξιότητες: Συνάφεια τίτλου σπουδών και απασχόλησης, δεξιότητες επικοινωνίας, εργατικότητα, οργάνωση και πειθαρχία,
Χαρακτηριστικά εργασίας: Περιβάλλον εργασίας, τήρηση ωραρίου, οικονομικές απολαβές, συνεννόηση και καλή επικοινωνία.
Λόγοι εργασίας: Βιοποριστικοί.
- Συμμετέχουσα 6. Ανέφερε ότι δεν έχει σημασία ο τίτλος σπουδών ειδικά στη Θεσσαλονίκη, ενώ στην Αθήνα έχει. Αποφασιστικότητα, πάρα πολύ δίψα για δουλειά, δεξιότητες επικοινωνίας, τόλμη και να γίνεις ο «ο πωλητής του εαυτού σου».
Χαρακτηριστικά εργασίας: Εργασιακό περιβάλλον, σεβασμός προς τον συνεργάτη, καλή κατανομή εργασιών και αρμοδιοτήτων, οργάνωση, αξιοπρεπής αμοιβή και όχι απάνθρωπες ώρες εργασίας.
Λόγοι εργασίας: Βιοποριστικοί και ότι θέλει να είναι ένα παραγωγικό μέλος της κοινωνίας. Θα ήθελε να εργαστεί ως υπάλληλος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και να συνδυάσει τη Νομική επιστήμη με την Τέχνη, όπου έχει κάνει επίσης σπουδές.
- Συμμετέχων 7.
Δεξιότητες: Να είσαι επικοινωνιακός.
Χαρακτηριστικά εργασίας: Να μην είναι μονότονη.
Λόγοι εργασίας: Οικονομικοί και ικανοποίηση από το αντικείμενο. Οι απολαβές του στην Ιταλία είναι πολύ ικανοποιητικές, ειδικά σε σχέση με την Ελλάδα. Σκέφτεται την ακαδημαϊκή καριέρα και θα επιθυμούσε μελλοντικά να ασχοληθεί

ερευνητικά με ένα παρεμφερές αντικείμενο με το αντικείμενο του διδακτορικού του (ανάπτυξη μικρών μορίων που αναστέλλουν συγκεκριμένες πρωτεΐνες-στόχους).

Στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με τις δεξιότητες που είναι σημαντικές για την εύρεση εργασίας και την επαγγελματική σταδιοδρομία, περίπου εννέα στους/στις δέκα (87,6%) απάντησαν ότι είναι οι «Ικανότητες επίλυσης προβλημάτων», ποσοστό 81,8% οι «Δεξιότητες επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένων παρουσιάσεων και διδασκαλίας, ποσοστό 81,6% οι «Δεξιότητες μάθησης», ποσοστό 78,3% οι «Δεξιότητες σχεδιασμού και οργάνωσης», περίπου τρεις στους/στις τέσσερις (74,6%) η «Ικανότητα ομαδικής εργασίας», ποσοστό 72,9% η «Γνώση ξένων γλωσσών», περίπου έξι στους/στις δέκα (59,4%) οι «Δεξιότητες χειρισμού πελατών (συμπεριλαμβανομένης της συμβουλευτικής)» και ποσοστό 46,4% οι «Προηγμένες δεξιότητες ΤΠΕ (π.χ. προγραμματισμός, σύνταξη σε στατιστικό λογισμικό)». Σε αυτή τη μελέτη, όσον αφορά τα επιθυμητά χαρακτηριστικά εργασίας, περισσότεροι/ες από εννέα στους/στις δέκα (93,1%) απάντησαν την «Εργασιακή ασφάλεια», ποσοστό 91,5% τις «Καλές προοπτικές σταδιοδρομίας», περίπου εννέα στους/στις δέκα (90,0%) την «Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής/οικογενειακής ζωής», περίπου εννέα στους/στις δέκα (89,4%) την «Ευκαιρία για εκμάθηση νέων πραγμάτων», ποσοστό 84,2% τις «Υψηλές αποδοχές», ποσοστό (81,6%) την «Εργασιακή αυτονομία», ποσοστό 80,9% την «Ευκαιρία να κάνεις κάτι χρήσιμο για την κοινωνία», περίπου επτά στους/στις δέκα (69,6%) τις «Νέες προκλήσεις» και ποσοστό 42,7% την «Κοινωνική θέση». Ακόμη, στην ίδια μελέτη, σχετικά με την αναζήτηση εργασίας, σχεδόν το σύνολο των αποφοίτων (95,2%) «Θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μάθουν νέες δεξιότητες, όπως μία καινούρια γλώσσα, λογισμικό, πρόγραμμα Η/Υ», ποσοστό 68,1% «Θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μετακομίσουν σε άλλη περιοχή εντός της Ελλάδας», ποσοστό 61,4% «Θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μάθουν εντελώς νέες δεξιότητες ή να εκπαιδευτούν εκ νέου, για να βρουν μία δουλειά», ποσοστό 55,1% «Θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μετακομίσουν σε άλλη χώρα» και ποσοστό 23,0% «Θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μειώσουν τις προσδοκίες τους σε σχέση με τις αποδοχές τους», ενώ ποσοστό, μόλις, 13,4% των αποφοίτων «Θα ήταν διατεθειμένοι/ες να μειώσουν γενικότερα τις προσδοκίες τους (για παράδειγμα σε σχέση με τις συνθήκες εργασίας και το επίπεδο των ευθυνών)».

2.2.5 Σπουδές και αγορά εργασίας

Σχετικά με τη συνάφεια του επαγγέλματος και του τίτλου σπουδών δύο απόφοιτοι/ες απάντησαν ότι δεν υπήρχε, τέσσερις ότι υπήρχε και ένας/μία ότι ήταν μέτριου βαθμού. Στη μελέτη των πτυχιούχων του Σεπτεμβρίου 2022 περίπου τέσσερις στους/στις δέκα (42,7%) ανέφεραν ότι θα επέλεγαν για τη μελλοντική τους απασχόληση τομέα ίδιο με αυτόν που ταξινομείται το τμήμα τους. Αναλυτικότερα, οι συμμετέχοντες/ουσες ανέφεραν:

- Συμμετέχων 1. Πλήρης συνάφεια αντικειμένου σπουδών και εργασίας.
- Συμμετέχουσα 2. Πλήρης συνάφεια αντικειμένου σπουδών και εργασίας.
- Συμμετέχουσα 3. Εργαζόταν κατά τη διάρκεια των σπουδών της για βιοποριστικούς λόγους, σε δουλειές που δεν είχαν συνάφεια με το αντικείμενο των σπουδών της. Η τωρινή της εργασία, ως σύμβουλος επιχειρήσεων, έχει πολύ μικρή συνάφεια με τις σπουδές της.
- Συμμετέχων 4. Πολύ μικρή συνάφεια, γιατί επέλεξε τα θεωρητικά μαθηματικά στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (Άλγεβρα).
- Συμμετέχων 5. Με τη διδασκαλία ιδιαίτερων μαθημάτων έχει μικρή συνάφεια και με τη γραμματειακή υποστήριξη καμία.
- Συμμετέχουσα 6. Πλήρης συνάφεια αντικειμένου σπουδών και εργασίας.
- Συμμετέχων 7. Αρκετά μεγάλη συνάφεια αντικειμένου σπουδών και εργασίας, χωρίς όμως να υπάρχει ικανοποιητική εξειδίκευση.

2.2.6 Συμβουλές σε φοιτητές/τριες και απόφοιτους/ες του αντίστοιχου τμήματος

- Συμμετέχων 1. Δε ρωτήθηκε.

- Συμμετέχουσα 2. Ανέφερε ότι πρέπει να εστιάσουν σε μαθήματα που θα έχουν συνάφεια με την κλινική ιατρική και σε μαθήματα όπως η στατιστική, τα κλινικά μαθήματα κ.α. Επίσης, ότι πρέπει να έχουν αποφασίσει αν θα ακολουθήσουν παθολογική ή χειρουργική ειδικότητα και να έχουν υπόψη τη μεγάλη αναμονή σε αρκετές ειδικότητες. Να μην απορρίπτουν το ενδεχόμενο εργασίας ή απόκτησης ειδικότητας στο εξωτερικό.
- Συμμετέχουσα 3. Καθημερινή ενασχόληση με τις σπουδές, επιπλέον προσπάθεια για την κατανόηση των μαθημάτων, ατομική εξάσκηση και περισσότερο ενδιαφέρον για τις σπουδές από ότι για την προσωπική ζωή.
- Συμμετέχων 4. Παρακολούθηση μαθημάτων, παρακολούθηση προσφερόμενων μαθημάτων και από άλλες επιστήμες, συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης εφόσον υπάρχουν περισσότερες επιλογές εκτός της διδασκαλίας.
- Συμμετέχων 5. Οργάνωση σπουδών, συμμετοχή σε προγράμματα πρακτικής άσκησης και Erasmus, ενεργητικότητα, συνεχής προσπάθεια και συνεχής αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με τις σπουδές και την επαγγελματική αποκατάσταση.
- Συμμετέχουσα 6. Θα συμβούλευε τους/τις ασκούμενους/ες δικηγόρους, σχετικά με την πρακτική άσκηση, να ψάξουν προγράμματα όπως είναι η πρακτική στα δικαστήρια με απολαβές 600€ το μήνα, πόσο που ενδέχεται να αυξηθεί. Αυτό γιατί, τα περισσότερα δικηγορικά γραφεία δε σέβονται τους ασκούμενους, δε δίνουν ούτε τον κατώτατο μισθό πρακτικής άσκησης που υποχρεούνται να κάνουν. Για τους φοιτητές/τριες της Νομικής, η συμβουλή της είναι να μην έχουν στόχο μόνο την επιτυχία και τον βαθμό στα μαθήματα, αλλά να αφιερώσουν χρόνο και σε δραστηριότητες εκτός πανεπιστημίου, ώστε να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και τα εφόδιά τους.
- Συμμετέχων 7. Διαρκής αναζήτηση πληροφοριών σε σχέση με το αντικείμενο σπουδών και μελλοντικής απασχόλησης, ενασχόληση και με άλλα ενδιαφέροντα.

Αναφορές

- DZHW. (2022 (I), 14 7). *German Centre for Higher Education and Science Studies*.
Ανάκτηση από
https://www.eurograduate.eu/eurograduate/download_files/2022_eurograduate_master_questionnaire_t_1.pdf
- DZHW. (2022 (II), 14 07). *German Centre for Higher Education and Science Studies*.
Ανάκτηση από
https://www.eurograduate.eu/eurograduate/download_files/2022_eurograduate_master_questionnaire_t_1.pdf
- UNESCO. (2013). *ISCED Fields of Education and Training*. Ανάκτηση από
<https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>
- ΕΛΣΤΑΤ. (2023). *Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Α τρίμηνο 2023*. ΕΛΣΤΑΤ.

Παράρτημα Α. Πρόσκληση συμμετοχής και σχετικές ερωτήσεις

Πρόσκληση συμμετοχής στις ομάδες εστίασης

Εθελοντική Συμμετοχή σε Ομάδες Εστίασης (Focus Groups)

Στο πλαίσιο του προγράμματος: "Γραφείο Διασύνδεσης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης" που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και συγχρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους, μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020, το Γραφείο Διασύνδεσης **αναζητά:**

απόφοιτες/ους οι οποίοι/οι να επιθυμούν να συμμετάσχουν εθελοντικά σε ομάδες εστίασης. Στις ομάδες αυτές θα συζητηθούν θέματα σχετικά με τις συνθήκες εργασίας, απασχόλησης και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι απόφοιτες/οι του ΑΠΘ τα πρώτα έτη μετά την αποφοίτησή τους. Επίσης, θα σχολιαστούν τα αποτελέσματα των αντίστοιχων ποσοτικών ερευνών αναφορικά με την απορρόφηση των αποφοίτων των ακαδημαϊκών ετών 2016-17 και 2020-21. Οι ομάδες εστίασης θα πραγματοποιηθούν δια ζώσης **στο Γραφείο Διασύνδεσης II**, Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη (ισόγειο κτιρίου επί της Γ΄ Σεπτεμβρίου), **θα έχουν διάρκεια 1 - 1.5 ώρα και θα ηχογραφηθούν.**

There are 5 questions in this survey.

Η έρευνα αυτή είναι ανώνυμη.

Οι εγγραφές των απαντήσεων που δίνετε στις ερωτήσεις δεν περιέχουν καμία πληροφορία ταυτοποίησης για εσάς, εκτός και αν μια συγκεκριμένη ερώτηση απαιτεί ρητά τέτοιου είδους πληροφορίες.

Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων γίνεται σε συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων λαμβάνοντας τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα. Για την Πολιτική Προστασίας του ΑΠΘ μπορείτε να ενημερωθείτε στο https://www.auth.gr/wp-content/uploads/politiki_prostasias_apth.pdf

Συμφωνώ

Επόμενη

Ερωτηματολόγιο συμμετοχής στις ομάδες εστίασης

0%

*Παρακαλώ πληκτρολογήστε το ονοματεπώνυμο σας

*Παρακαλώ πληκτρολογήστε το τμήμα του ΑΠΘ από το οποίο αποφοιτήσατε

*Παρακαλώ πληκτρολογήστε το κινητό σας τηλέφωνο

*Παρακαλώ πληκτρολογήστε το email σας

*Παρακαλώ επιλέξτε τις διαθέσιμες ημέρες και ώρες που μπορείτε να συμμετέχετε στις ομάδες εστίασης (Focus Groups)

📌 Επιλέξτε καθετί που εφαρμόζει

Δευτέρα 02/10 και ώρα 15:00 -17:00

Δευτέρα 02/10 και ώρα 17:00 -19:00

Δευτέρα 02/10 και ώρα 19:00 -21:00

Τρίτη 03/10 και ώρα 15:00 -17:00

Τρίτη 03/10 και ώρα 17:00 -19:00

Τρίτη 03/10 και ώρα 19:00 -21:00

Τετάρτη 04/10 και ώρα 15:00 -17:00

Τετάρτη 04/10 και ώρα 17:00 -19:00

Τετάρτη 04/10 και ώρα 19:00 -21:00

Πέμπτη 05/10 και ώρα 15:00 -17:00

Πέμπτη 05/10 και ώρα 17:00 -19:00

Πέμπτη 05/10 και ώρα 19:00 -21:00

Παρασκευή 06/10 και ώρα 15:00 -17:00

Παρασκευή 06/10 και ώρα 17:00 -19:00

Παρασκευή 06/10 και ώρα 19:00 -21:00

Παράρτημα Β. Έντυπο συγκατάθεσης και δελτίο συμμετοχής στις ατομικές συνεντεύξεις

Έντυπο συγκατάθεσης

Έντυπο Συγκατάθεσης στις Ατομικές Συνεντεύξεις

Σας ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας στις ατομικές συνεντεύξεις.

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργάνωσε τις συγκεκριμένες συνεντεύξεις στα πλαίσια του έργου "Μελέτες απορρόφησης αποφοίτων στην αγορά εργασίας".

Οι κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι:

- Μέτρηση της απασχολησιμότητας και της απασχόλησης των αποφοίτων του ΑΠΘ σε τακτό χρονικό διάστημα που θα κριθεί ικανό για την εξαγωγή ασφαλούς αποτελέσματος.
- Περιγραφή και αποτύπωση της πορείας σταδιοδρομίας των αποφοίτων, με έμφαση σε δείκτες και εμπειρίες που σχετίζονται τόσο με τις σπουδές τους, όσο και με την τρέχουσα και μελλοντική απασχόληση και ένταξη τους στην αγορά εργασίας.
- Ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης και καταγραφής της πορείας σταδιοδρομίας των φοιτητών και αποφοίτων.
- Περιγραφή και εις βάθος αποτύπωση και ανάλυση των συνθηκών εργασίας.
- Αποτύπωση και ανάλυση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι νέες/οι απόφοιτες/οι τα πρώτα έτη μετά την αποφοίτησή τους από το ΑΠΘ.
- Περιγραφή και αποτύπωση των αναγκών της αγοράς εργασίας για νέες θέσεις εργασίας και των ζητούμενων δεξιοτήτων των νέων εργαζομένων.

Στις ατομικές συνεντεύξεις σκοπεύουμε να συζητήσουμε διεξοδικά θέματα που σχετίζονται με τη δική σας εμπειρία όσον αφορά τις σπουδές σας, την κινητικότητα και την απασχόλησή σας. Η συμμετοχή σας στις συνεντεύξεις είναι εθελοντική και θα ήταν σημαντικό να απαντήσετε στις ερωτήσεις με ειλικρίνεια. Οι πληροφορίες που θα δώσετε θα αντιμετωπιστούν εμπιστευτικά. Ζητάμε την εξουσιοδότησή σας για την ηχογράφηση της συζήτησης προκειμένου να μπορεί να αναλυθεί το περιεχόμενο της συζήτησης

Επιβεβαιώνω ότι έχω διαβάσει το έντυπο συγκατάθεσης. Είχα την ευκαιρία να κάνω ερωτήσεις σχετικά με τη μελέτη και έλαβα ικανοποιητικές απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις, καθώς και οποιεσδήποτε πρόσθετες λεπτομέρειες ζητήθηκαν. Συμφωνώ ότι η συμμετοχή μου σε αυτή τη μελέτη είναι εθελοντική. Κατανοώ ότι οι απαντήσεις μου θα ηχογραφηθούν, θα απομαγνητοφωνηθούν και θα αποθηκευτούν για 10 χρόνια, εκτός εάν ζητήσω διαφορετικά. Κατανοώ ότι μπορώ να αποσυρθώ από τη μελέτη χωρίς κυρώσεις ανά πάσα στιγμή, ενημερώνοντας τους ερευνητές σχετικά με αυτήν την απόφαση. Κατανοώ ότι τα δεδομένα μου θα χρησιμοποιηθούν ανώνυμα για επιστημονικές δημοσιεύσεις και αναφορές τα επόμενα 10 χρόνια.

Ονοματεπώνυμο

Υπογραφή

Δελτίο συμμετοχής

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Ανδρας	1
Γυναίκα	2
Άλλο	3

Τμήμα Αποφοίτησης
.....

Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)
.....

Ηλικία
.....

Βαθμός Πτυχίου
.....

Ετος αποφοίτησης
.....

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	1
Ναι	2
Δεν υπήρχε	3

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	1
Ναι, για σπουδές	2
Ναι, για πρακτική	3

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☐
2 ^ο Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	1
Διαφορετικός	2
.....	

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	1
Αυτοαπασχολούμενος/η	2
Φοιτητής/τρια	3
Ανεργος/η	4
Άλλο	5
.....	

Επάγγελμα
.....

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	1
Ναι	2

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	1
Εξωτερικό	2
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	1
Ναι	2

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	1
Μερική	2

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	1
Αορίστου χρόνου	2

Παράρτημα Γ. Συμπληρωμένα δελτία συμμετοχής στις ατομικές συνεντεύξεις

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Φύλο</td></tr> <tr><td>Ανδρας</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> <tr><td>Γυναίκα</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> <tr><td>Άλλο</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> </table>	Φύλο		Ανδρας	[redacted]	Γυναίκα	[redacted]	Άλλο	[redacted]	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Τμήμα Αποφοίτησης</td></tr> <tr><td>.....</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> </table>	Τμήμα Αποφοίτησης		[redacted]				
Φύλο																	
Ανδρας	[redacted]																
Γυναίκα	[redacted]																
Άλλο	[redacted]																
Τμήμα Αποφοίτησης																	
.....	[redacted]																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Ηλικία</td></tr> <tr><td>.....</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> </table>	Ηλικία		[redacted]	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)</td></tr> <tr><td>.....</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> </table>	Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)		[redacted]								
Ηλικία																	
.....	[redacted]																
Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)																	
.....	[redacted]																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ</td></tr> <tr><td>Όχι</td><td style="text-align: center;">(1)</td></tr> <tr><td>Ναι</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>Δεν υπήρχε</td><td style="text-align: center;">3</td></tr> </table>	Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ		Όχι	(1)	Ναι	2	Δεν υπήρχε	3	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS</td></tr> <tr><td>Όχι</td><td style="text-align: center;">(1)</td></tr> <tr><td>Ναι, για σπουδές</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>Ναι, για πρακτική</td><td style="text-align: center;">3</td></tr> </table>	Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS		Όχι	(1)	Ναι, για σπουδές	2	Ναι, για πρακτική	3
Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ																	
Όχι	(1)																
Ναι	2																
Δεν υπήρχε	3																
Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS																	
Όχι	(1)																
Ναι, για σπουδές	2																
Ναι, για πρακτική	3																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών</td></tr> <tr><td>Διδακτορικό</td><td style="text-align: center;">☐</td></tr> <tr><td>Μεταπτυχιακό</td><td style="text-align: center;">☒</td></tr> <tr><td>2^ο Πτυχίο</td><td style="text-align: center;">☒</td></tr> </table>	Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών		Διδακτορικό	☐	Μεταπτυχιακό	☒	2 ^ο Πτυχίο	☒	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Τομέας Σπουδών</td></tr> <tr><td>Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr><td>Διαφορετικός</td><td style="text-align: center;">(2)</td></tr> <tr><td colspan="2">[redacted].....</td></tr> </table>	Τομέας Σπουδών		Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	1	Διαφορετικός	(2)	[redacted].....	
Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών																	
Διδακτορικό	☐																
Μεταπτυχιακό	☒																
2 ^ο Πτυχίο	☒																
Τομέας Σπουδών																	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	1																
Διαφορετικός	(2)																
[redacted].....																	
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Παρούσα επαγγελματική κατάσταση</td></tr> <tr><td>Εργαζόμενος/η</td><td style="text-align: center;">(1)</td></tr> <tr><td>Αυτοαπασχολούμενος/η</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td>Φοιτητής/τρια</td><td style="text-align: center;">3</td></tr> <tr><td>Ανεργος/η</td><td style="text-align: center;">4</td></tr> <tr><td>Άλλο</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> </table>	Παρούσα επαγγελματική κατάσταση		Εργαζόμενος/η	(1)	Αυτοαπασχολούμενος/η	2	Φοιτητής/τρια	3	Ανεργος/η	4	Άλλο	5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Επάγγελμα</td></tr> <tr><td>.....</td><td style="text-align: center;">[redacted]</td></tr> </table>	Επάγγελμα		[redacted]
Παρούσα επαγγελματική κατάσταση																	
Εργαζόμενος/η	(1)																
Αυτοαπασχολούμενος/η	2																
Φοιτητής/τρια	3																
Ανεργος/η	4																
Άλλο	5																
Επάγγελμα																	
.....	[redacted]																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Χώρα εργασίας</td></tr> <tr><td>Ελλάδα</td><td style="text-align: center;">(1)</td></tr> <tr><td>Εξωτερικό</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> </table>	Χώρα εργασίας		Ελλάδα	(1)	Εξωτερικό	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών</td></tr> <tr><td>Όχι</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr><td>Ναι</td><td style="text-align: center;">(2)</td></tr> </table>	Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών		Όχι	1	Ναι	(2)				
Χώρα εργασίας																	
Ελλάδα	(1)																
Εξωτερικό	2																
Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών																	
Όχι	1																
Ναι	(2)																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Εργασία στο Δημόσιο</td></tr> <tr><td>Όχι</td><td style="text-align: center;">(1)</td></tr> <tr><td>Ναι</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> </table>	Εργασία στο Δημόσιο		Όχι	(1)	Ναι	2	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Καθεστώς εργασίας</td></tr> <tr><td>Πλήρης</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr><td>Μερική</td><td style="text-align: center;">(2)</td></tr> </table>	Καθεστώς εργασίας		Πλήρης	1	Μερική	(2)				
Εργασία στο Δημόσιο																	
Όχι	(1)																
Ναι	2																
Καθεστώς εργασίας																	
Πλήρης	1																
Μερική	(2)																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td colspan="2">Σύμβαση εργασίας</td></tr> <tr><td>Ορισμένου χρόνου</td><td style="text-align: center;">(1)</td></tr> <tr><td>Αορίστου χρόνου</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> </table>	Σύμβαση εργασίας		Ορισμένου χρόνου	(1)	Αορίστου χρόνου	2											
Σύμβαση εργασίας																	
Ορισμένου χρόνου	(1)																
Αορίστου χρόνου	2																

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Άνδρας	☐
Γυναίκα	☐
Άλλο	☐

Τμήμα Αποφοίτησης	
.....	

Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)	
.....	

Ηλικία	
.....	

Βαθμός Πτυχίου	
.....	

Έτος αποφοίτησης	2022
-------------------------	------

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2
Δεν υπήρχε	☐ 3

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	☐ 1
Ναι, για σπουδές	☒ 2
Ναι, για πρακτική	☐ 3

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☒
2 ^ο Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	☒ 1
Διαφορετικός	☐ 2
.....	

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	☒ 1
Αυτοαπασχολούμενος/η	☐ 2
Φοιτητής/τρια	☐ 3
Άνεργος/η	☐ 4
Άλλο	☐ 5
.....	

Επάγγελμα	
...Ιστορία... Γεω. Μηχ. Βιοτεχνία.....	

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	☐ 1
Ναι	☒ 2

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	☒ 1
Εξωτερικό	☐ 2
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	☐ 1
Ναι	☒ 2

Ιδιωτική
Διακείμ

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	☒ 1
Μερική	☐ 2

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	☒ 1
Αορίστου χρόνου	☐ 2

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Ανδρας	☐
Γυναίκα	☐
Άλλο	☐

Τμήμα Αποφοίτησης	
.....

Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)	

Ηλικία	

Βαθμός Πτυχίου	

Έτος αποφοίτησης	
	2020

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	1
Ναι	2
Δεν υπήρχε	3

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	1
Ναι, για σπουδές	2
Ναι, για πρακτική	3

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☒
2 ^ο Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	1
Διαφορετικός	2
..ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ.....ΑΕ.ΔΟΚΕΥΣΗ.....	

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	1
Αυτοαπασχολούμενος/η	2
Φοιτητής/τρια	3
Άνεργος/η	4
Άλλο	5
.....	

Επάγγελμα	
..ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ...ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	1
Ναι	2

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	1
Εξωτερικό	2
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	1
Ναι	2

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	1
Μερική	2

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	1
Αορίστου χρόνου	2

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Άνδρας	☐
Γυναίκα	☐
Άλλο	☐

Τμήμα Αποφοίτησης	
.....	

Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)	
.....	

Ηλικία	
.....	

Βαθμός Πτυχίου	
.....	

Έτος αποφοίτησης	2023..
-------------------------	--------

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2
Δεν υπήρχε	☐ 3

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	☒ 1
Ναι, για σπουδές	☐ 2
Ναι, για πρακτική	☐ 3

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☒ 2
2 ^ο Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	☒ 1
Διαφορετικός	☐ 2
.....	

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	☒ 1
Αυτοαπασχολούμενος/η	☐ 2
Φοιτητής/τρια	☐ 3
Άνεργος/η	☐ 4
Άλλο	☐ 5
.....	

Επάγγελμα	
ΔΙΔΑΚΤΩΡΕΥΣΗ..... e-shop	

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	☒ 1
Εξωτερικό	☐ 2
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	☒ 1
Μερική	☐ 2

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	☒ 1
Αορίστου χρόνου	☐ 2

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Ανδρας	☐
Γυναίκα	☐
Άλλο	☐

Τμήμα Αποφοίτησης	
.....	
Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)	
.....	

Ηλικία	
.....	

Βαθμός Πτυχίου	
.....	

Έτος αποφοίτησης	2020
-------------------------	------

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2
Δεν υπήρχε	☐ 3

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	☐ 1
Ναι, για σπουδές	☒ 2
Ναι, για πρακτική	☐ 3

ΟΜΑΔΙΑ ΟΥΤΡΕΚΤΑ

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☐ ΟΧΙ ΠΟΥΣ
2° Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	☐ 1
Διαφορετικός	☒ 2
.....	

ΕΠΙ

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	☐ 1
Αυτοαπασχολούμενος/η	☐ 2
Φοιτητής/τρια	☒ 3
Άνεργος/η	☐ 4
Άλλο	☐ 5
.....	

Επάγγελμα	
.....	

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	☒ 1
Εξωτερικό	☐ 2
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	☒ 1
Ναι	☐ 2

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	☐ 1
Μερική	☒ 2

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	☐ 1
Αορίστου χρόνου	☒ 2

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Ανδρας	☐
Γυναίκα	☐
Άλλο	☐

Τμήμα Αποφοίτησης	
.....	

Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)	
.....	

Ηλικία	
.....	

Βαθμός Πτυχίου	
.....	

Έτος αποφοίτησης	2019
-------------------------	------

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	☒
Ναι	☐
Δεν υπήρχε	☐

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	☒
Ναι, για σπουδές	☐
Ναι, για πρακτική	☐

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☐
2 ^ο Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	☐
Διαφορετικός	☐
.....	

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	☒
Αυτοαπασχολούμενος/η	☒
Φοιτητής/τρια	☐
Άνεργος/η	☐
Άλλο	☐
.....	

Επάγγελμα	Διευθυντής πωλ. ΤΡΑΠΕΖΙΑ
------------------	--------------------------

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	☒
Ναι	☐

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	☒
Εξωτερικό	☐
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	☒
Ναι	☐

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	☒
Μερική	☐

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	☐
Αορίστου χρόνου	☐

ΕΡΚΑ ΕΥΚΩΒΕΗ

Θα σας παρακαλούσαμε, πριν την έναρξη της συζήτησης, να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Φύλο	
Ανδρας	☐
Γυναίκα	☐
Άλλο	☐

Τμήμα Αποφοίτησης	
.....	

Διάρκεια Φοίτησης (εξάμηνα)	
.....	

Ηλικία	
.....	

Βαθμός Πτυχίου	
.....	

Έτος αποφοίτησης	2022
-------------------------	------

Συμμετοχή σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ΑΠΘ	
Όχι	1
Ναι	2
Δεν υπήρχε	3

Συμμετοχή σε πρόγραμμα ERASMUS	
Όχι	1
Ναι, για σπουδές	2
Ναι, για πρακτική	3

Επιπρόσθετος τίτλος σπουδών	
Διδακτορικό	☐
Μεταπτυχιακό	☒
2 ^ο Πτυχίο	☐

Τομέας Σπουδών	
Ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου	1
Διαφορετικός	2
.....	

Παρούσα επαγγελματική κατάσταση	
Εργαζόμενος/η	1
Αυτοαπασχολούμενος/η	2
Φοιτητής/τρια	3
Άνεργος/η	4
Άλλο	5
.....	

Επάγγελμα	
.....	

Συνάφεια επαγγέλματος και τίτλων σπουδών	
Όχι	1
Ναι	2

Χώρα εργασίας	
Ελλάδα	1
Εξωτερικό	2
.....	

Εργασία στο Δημόσιο	
Όχι	1
Ναι	2

Καθεστώς εργασίας	
Πλήρης	1
Μερική	2

Σύμβαση εργασίας	
Ορισμένου χρόνου	1
Αορίστου χρόνου	2

Παράρτημα Δ. Απαντήσεις συμμετεχόντων/ουσών ανάλογα με τις ενότητες που συζητήθηκαν

Συμμετέχων 1 (Τμήμα Χημείας)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Θα ήθελα να σε ρωτήσω γιατί επέλεξες το τμήμα χημείας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχων: Εντάξει, την επιλογή του τμήματος Χημείας την έκανα από μικρός. Εγώ είμαι από Κύπρο, στην Κύπρο μεγάλωσα. Και μου άρεσε πάρα πολύ η φυσική, η χημεία, η βιολογία. Διάβαζα εκλαϊκευμένα βιβλία επιστήμης, από μικρός. Μου άρεσαν, χωρίς κάποια προτροπή, ούτε κάποιος από τους γονείς μου ασχολείται με αυτά. Ας πούμε αυτά. Έχω συμμετάσχει και σε ολυμπιάδες ή στην Παγκύπρια ένωση επιστημόνων Χημικών. Διακρίθηκα στη Χημεία, μου ικανοποιεί τον εγωισμό ας πούμε, και μετά ασχολήθηκα περαιτέρω με τη Χημεία και ήταν και η επιλογή μου.

Ερευνητής: Δηλαδή είσαι από την Κύπρο και ήρθες να σπουδάσεις στην Θεσσαλονίκη, καλά κατάλαβα;

Συμμετέχων: Έχω ελληνική εθνικότητα και 2 ταυτότητες, αλλά μεγάλωσα Κύπρο. Ο πατέρας μου είναι εξ' Ελλάδος και η μητέρα μου από Κύπρο.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Ωραία τώρα σχετικά με την ικανοποίηση από το πρόγραμμα σπουδών, το προπτυχιακό πάντα μιλάμε, το πρώτο σου πτυχίο να το πω έτσι πολύ απλά. Πόσο ικανοποιημένος έμεινες;

Συμμετέχων: Όσον αφορά ξεκάθαρα τις σπουδές στο πρόγραμμα σπουδών ή γενικά το όλο το περιβάλλον, δηλαδή και τα εκτός;

Ερευνητής: Το κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον εννοείς, στη Θεσσαλονίκη; Όχι, μόνο το πρόγραμμα σπουδών.

Συμμετέχων: Ωραία, από το τμήμα σπουδών ικανοποιημένος θα έλεγα. Ικανοποιητικό εντάξει, υπήρξε μια κατάρτιση όσον αφορά πολλά θέματα. Υπήρξαν και διάφορες δράσεις, πέραν του προγράμματος. Τώρα για τα μαθήματα. Ήταν αρκετά, δηλαδή δεν ξέρω αν συγκρίναμε με τα σημερινά επειδή άλλαξε και τα μαθηματικά δεν είναι πλέον υποχρεωτικά για να μπει στο χημικό, τότε ήταν πιο δύσκολα. Μαθηματικά είχαμε και καλή Φυσική. Θεωρώ ότι λάβαμε επαρκή κατάρτιση ως Χημικοί. Πολλά τμήματα και εργαστήρια γινόντουσαν εντάξει, όχι σε βαθμό ιδανικού ή τέλειου, αλλά υπό τις παρούσες συνθήκες ήταν ένα ικανοποιητικό και πλήρες, ας πούμε πρόγραμμα σπουδών. Τώρα ως τίτλος σπουδών η αλήθεια ήταν ότι δεν ήταν τόσο βοηθητικός. Θα έλεγα ότι ήταν πιο βοηθητικές οι γνωριμίες που έγιναν, δηλαδή η επικοινωνία με καθηγητές, με βοηθούς εργαστηρίου, με μηχανήματα αναλυτικής και επειδή εγώ είμαι πιο κοινωνικό σαν άτομο είχα επαφή μαζί τους, που ίσως να συντέλεσε παραπάνω στην επαγγελματική αποκατάσταση. Θέλω να σημειώσω κάτι για να μην είμαι άδικος. Μου έδωσε πλήρη αυτοπεποίθηση δηλαδή και το γνωστικό επίπεδο το οποίο έλαβα από το τμήμα Χημείας

και όλα αυτά μου έδωσαν μεγάλη ώθηση, δεν ήταν απλά κάτι το τυπικό. Ένιωθα πιο μεγάλη αυτοπεποίθηση ας πούμε στον επαγγελματικό τομέα γιατί ήξερα αυτά τα οποία κλήθηκα να αντιμετωπίσω.

Ερευνητής: Θα επέλεγες ξανά, δηλαδή το τμήμα χημείας στο Αριστοτέλειο;

Συμμετέχων: Ναι ναι ναι. Πες οκ. Ναι.

Ερευνητής: Δηλαδή, έτσι όπως τα αναφέρεις, σε ποια αντικείμενα έδινε βάση το πρόγραμμα σπουδών;

Συμμετέχων: Κυρίως στην οργανική Χημεία. Η αλήθεια είναι και στην αναλυτική. Θεωρούνται σημαντικά για την περαιτέρω επαγγελματική αποκατάσταση.

Ερευνητής: Από ότι βλέπω εδώ τελείωσες ακριβώς στην ελάχιστη διάρκεια φοίτησης; Για όλα αυτά προσπάθησες περισσότερο για να τα καταφέρεις ή ήτανε μια συνηθισμένη ρουτίνα για σένα;

Συμμετέχων: Ναι ναι, θα μου πεις και τρομερό να το πω έτσι βαθμό πτυχίου. Δεν κατέβαλα τόσο πολύ υπερβολική προσπάθεια. Στις αρχές, τα πρώτα χρόνια, ίσως μέχρι να προσαρμοστώ και να βρω τον τρόπο για τη μεθοδολογία του διαβάσματος. Ήθελε όντως μια επιπλέον προσπάθεια, αφοσίωση και μετά κυλούσε μόνο του. Ήμουν συνεπής στις παρακολουθήσεις μαθημάτων, αλλά όχι σε όλα τα μαθήματα, όπως σε εκείνα που ήξερα ότι βγαίνει με διάβασμα από το βιβλίο ή από τις διαλέξεις και τις σημειώσεις. Κυρίως στα μαθήματα τα απαιτητικά.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Από ότι ανέφερες δε συμμετείχες σε προγράμματα πρακτικής άσκησης στο ΑΠΘ και σε πρόγραμμα Erasmus; Γιατί δεν το επιδίωξες; Για ποιους λόγους δεν επιδίωξες να κάνεις κάτι τέτοιο;

Συμμετέχων: Δεν ξέρω για την πρακτική μου φαινόταν ας πούμε ότι δε σχετίζεται. Δεν ήξερα ότι θα είμαι Ελλάδα. Περαιτέρω δηλαδή σκέφτομαι ότι ίσως επιστρέψω Κύπρο. Περισσότερο σχετίζεται με την επαγγελματική αποκατάσταση στην Ελλάδα. Δεν ήξερα αν είχε τόσο νόημα για μένα. Για το Erasmus, ήταν σαν να ζούσα Erasmus επειδή είμαι από Κύπρο.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση.

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Τώρα σχετικά με τις σπουδές σου και την αγορά εργασίας. Ανέφερες προ ολίγου ότι είσαι εκπαιδευτικός.

Συμμετέχων: Ναι, εργάστηκα και σε εργαστήριο όμως. Εργάστηκα και σε εργαστήριο, εννοώ και πιο hardcore, ας πούμε χημικός.

Ερευνητής: Μάλιστα σε εργαστήριο, τι εννοείς;

Συμμετέχων: Στο εργαστήριο της αμερικανικής πρεσβείας του Ιράν στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή είχαν το εργαστήριο τους. Έχουν εργαστήριο κατάστημα, ας πούμε που στεγάζεται στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή.

Ερευνητής: Τώρα ως εκπαιδευτικός που εργάζεσαι;

Συμμετέχων: Σε μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση μπορούμε να πούμε ονόματα;

Ερευνητής: Όχι ονόματα.

Συμμετέχων: Ωραία μετα-δευτεροβάθμιο, δηλαδή ΙΕΚ. Όχι στα δημόσια, σε ιδιωτικά.

Ερευνητής: Άρα η συνάφεια του αντικείμενου των σπουδών σου και της απασχόλησης σου είναι μερική ή πλήρης; Πώς θα τη χαρακτήριζες;

Συμμετέχων: Πλήρης.

Ερευνητής: Δηλαδή κάνεις μαθήματα που είναι στο αντικείμενό σου;

Συμμετέχων: Ναι διδάσκω μαθήματα που διδάχθηκα στο πανεπιστήμιο.

Ερευνητής: Ωραία, την εργασία σου, πώς τη βρήκες;

Συμμετέχων: Την εποχή του κορονοϊού, είχα γνωρίσει ένα παιδί το οποίο δούλευε ήδη σε μία εταιρία μηχανημάτων. Ας πούμε, μηχανημάτων σχετικά με τη Χημεία. Ήθελε κάποια βοήθεια σε κάποιες σημειώσεις, είχαμε κοινούς γνωστούς, κάναμε παραπάνω παρέα και αυτός επειδή προμηθεύει μηχανήματα σε εργαστήρια και σαν ευγνωμοσύνη με βοήθησε λέγοντας μου ότι υπάρχει εκεί μία θέση εργασίας; Ας πούμε, στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή είναι ο κύριος τάδε κάνουν αέρια χρωματογραφία, θέλει έναν άνθρωπο, ένα χημικό και σύστησε εμένα. Έτσι έστειλα το βιογραφικό μου.

Ερευνητής: Και η δεύτερη απασχόληση.

Συμμετέχων: Τώρα ακούστε τι έγινε στη δεύτερη. Είχα εμπειρία ως εκπαιδευτικός, η οποία δεν αποδεικνύεται, δηλαδή από ιδιαίτερα μαθήματα. Και έγινε συνέντευξη με την διευθύντρια τότε και απλά είδε ότι είχα εμπειρία με επέλεξε. Ήταν ένα εχέγγυο, ας πούμε της υπευθυνότητας μου, ας πούμε και μου εμπιστεύτηκε τα μαθήματα και τα εργαστήρια αναλυτικής χημείας και τα λοιπά δηλαδή το ένα συνδέεται με το άλλο, κάπως όσον αφορά την εύρεση.

Ερευνητής: Ωραία, ποιες θεωρείς ότι ήτανε ή ότι είναι σημαντικές δεξιότητες που έχεις ή που πρέπει να έχει κάποιος για την εύρεση εργασίας και την επαγγελματική του σταδιοδρομία;

Συμμετέχων: Κοιτάζτε από την εμπειρία μου, υπευθυνότητα. Κοινωνικότητα, δηλαδή κάποιες κοινωνικές δεξιότητες, ευγένεια. Ένα ρεαλισμό δηλαδή. Τι αντιμετωπίζει κάτω από ποιες συνθήκες να κάνει λίγο πίσω τις προσδοκίες του; Πώς να το πω, να περιορίσει λίγο τις προσδοκίες που ίσως να έχει. Να καταλαβαίνει τι ζητά η βιομηχανία για να εργαστεί εκεί. Ίσως τις ιδιοτροπίες κάποιων ανθρώπων, γιατί όταν έρχεσαι αντιμέτωπος σε μια συνέντευξη, κάποια άτομα επειδή βρίσκονται σε θέση ισχύος, βγάζουν κάποια θέματα ψυχοπαθολογικά. Εξουσιαστικά. Να είσαι έτοιμος να το αντιμετωπίσεις, να μην σε παίρνει από κάτω. Και κυρίως, όχι από εμένα, αλλά και από άλλους συμφοιτητές μου και από την εμπειρία μου θα έλεγα ότι δεν έχουν τόσες κοινωνικές δεξιότητες. Το πάθος, είχαν πάθος να βρουν κάτι και δεν τα παρατούσαν αυτό δηλαδή. Αυτό παίζει ρόλο, δηλαδή το να μην τα παρατάς, να μην απογοητεύεσαι. Ασυνέπεια μεταξύ προσδοκίας που έχεις από τις σπουδές και της πραγματικής κατάστασης στον επαγγελματικό χώρο, στην αναζήτηση εργασίας.

Ερευνητής: Ωραία και ποια θεωρείς ότι θα ήταν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά σε μια εργασία που θα σου πρότειναν;

Συμμετέχων: Μισθοδοτικά, τι εννοείτε;

Ερευνητής: Γενικά, αλλά και μισθοδοτικά. Το αντικείμενο εργασίας, κ.α. Προ ολίγου ανέφερες κάποια χαρακτηριστικά σχετικά με την ηγεσία, έτσι λέγονται.

Συμμετέχων: Αντικείμενο μάλιστα, ναι. Σίγουρα ο χώρος να μη βρίσκεται μακριά. Δηλαδή πρέπει να υπάρχει μια εναρμόνιση των απαιτήσεων και με την απόσταση. Οι μισθοδοτικές απαιτήσεις παίζουν ρόλο σε μία συνεργασία. Έχω ίσως επειδή έχω και μια επιπλέον στήριξη από την οικογένειά μου, είμαι πιο άνετος στο να απορρίψω μια δουλειά, γιατί λέω ότι δεν είναι καλός ο μισθός εδώ. Βέβαια, πολλοί πιστεύω ότι ίσως να μην μπορούσαν να το κάνουν αυτό. Να είχαν ανάγκη βιοπορισμού και λόγω αυτού να μην μπορούσαν να πουν όχι, δεν θέλω τόσα χρήματα, αλλά θέλω κάτι παραπάνω. Να μην μπορούσαν να διεκδικήσουν. Σίγουρα παίζει και το περιβάλλον ρόλο, δηλαδή να είναι ευχάριστο, να μην είναι τοξικό. Αν και εγώ με προσαρμοστικό άτομο, ξέχασα αυτό να το πω, προσαρμόζομαι. Υπάρχουν ωστόσο κάποιες καταστάσεις που είναι δύσκολο να προσαρμοστείς. Ποιο άλλο θα ήταν ωραίο; Αυτά κυρίως και η ευελιξία. Κάποιες φορές συντρέχουν και άλλα. Νομίζω το οκτάωρο να είναι σεβαστό. Τα εργασιακά δικαιώματα είναι σεβαστά. Και η επικοινωνία, να υπάρχει επικοινωνία μεταξύ εργοδότη εργαζόμενου. Θα χρειαστεί και μια μικρή υποχώρηση εκ μέρους του εργαζόμενου, αλλά να είναι μικρή, δηλαδή στα πλαίσια του να ικανοποιείται το συμφέρον του εργαζόμενου, που είναι δηλαδή και το οικονομικό και το ηθικό. Να δουλέψεις σε αυτό στο οποίο σπούδαζες τόσα χρόνια και έχασες τόσα χρόνια και χρήματα.

Ερευνητής: Για ποιο λόγο εργάζεται; Ανέφερες ότι δεν είναι το οικονομικό πρώτη προτεραιότητα.

Συμμετέχων: Όχι, δεν είπα αυτό. Είπα ότι λόγω του ότι έχω μια υποστήριξη, όχι συνεχή, δηλαδή θα απέρριπτα μια δουλειά, αλλά δεν θα έμενα χωρίς όρους βιοπορισμού για να ζήσω. Για αυτό μπορώ να διαπραγματευτώ καλύτερα. Η τωρινή μου δουλειά είναι καλή δουλειά. Δεν είναι καλές τόσο συνθήκες υπό την έννοια ότι είμαι ωρομίσθιος και οι συμβάσεις πρέπει να ανανεώνεται συνέχεια. Εντάξει, δεν είναι και βέλτιστες συνθήκες, αλλά εξισορροπούνται το γεγονός ότι είναι ευχάριστο το περιβάλλον, έχει συνάφεια με το αντικείμενο και είναι κοντά. Είμαι πολύ ικανοποιημένος, προς το παρόν. Δεν θα μπορούσα να το δω σε μεγάλο χρονικό διάστημα. Τώρα επειδή συντρέχουν και άλλα πράγματα, όπως το δεύτερο πτυχίο μέχρι να βγει αυτό είναι εντάξει. Δηλαδή καλύπτω τις ανάγκες μου και με το παραπάνω. Αλλά, ως ένα σημείο, δηλαδή δε θα μπορούσα να φανταστώ τον εαυτό μου να το κάνει αυτό 20 χρόνια.

Ερευνητής: Αύριο ή μεθαύριο αν σου τύχει μια δουλειά πολύ καλή, δεν ξέρεις πώς θα το αντιμετωπίσεις αν θα το απορρίψεις ή θα το δεχτείς. Θα σκεφτόσουν δηλαδή το ενδεχόμενο μετανάστευσης απασχόλησης σε μια άλλη χώρα αν δινόταν η ευκαιρία;

Συμμετέχων: Εντάξει, αν ναι, ακριβώς ακριβώς. Η δυνατότητα μιας καλύτερης απασχόλησης θα με έκανε να το σκεφτώ αυτό. Κοιτάζτε, ίσως όχι για να εργαστώ μόνιμα, ίσως για κάποιο διδακτορικό να πήγαινα στο εξωτερικό, αλλά όχι για εργασία. Η εργασία θα ήθελα να είναι είτε στην Ελλάδα είτε στην Κύπρο.

Ερευνητής: Ωραία, πριν τελειώσουμε, το διδακτορικό που σκέφτεσαι να το κάνεις, στη Χημεία, σε ποιο αντικείμενο;

Συμμετέχων: Αυτό σκέφτομαι. Μίλησα χθες με τους συμφοιτητές μου, δεν ξέρω αν μπορώ να κάνω διδακτορικό στη Νομική χωρίς να έχω μεταπτυχιακό. Σίγουρα σε συναφές αντικείμενο, γιατί είμαι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στη Χημεία. Η αλήθεια είναι ότι δε γνώριζαν και πρέπει να επικοινωνήσω με την γραμματεία, αν μπορώ χωρίς να χρειάζεται δεύτερο μεταπτυχιακό στη νομική. Θα επιθυμούσα κάτι σχετικά με «κατοχύρωση πατέντας» σε διπλώματα ευρεσιτεχνίας, διανοητική ιδιοκτησία, κ.α. Δηλαδή ένα συνδυασμό.

Συμμετέχουσα 2 (Τμήμα Ιατρικής)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Ποια ήταν τα κριτήρια για να επιλέξεις το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για τη φοίτησή σου;

Συμμετέχουσα: Ότι έχει μια αρκετά καλή κατάταξη, από τις καλύτερες στην Ελλάδα και αρκετά καλή διεθνώς και ήταν και κοντά στον τόπο κατοικίας των γονιών μου.

Ερευνητής: Μάλιστα, και το μεταπτυχιακό σου το έχεις κάνει στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχουσα: Ναι.

Ερευνητής: Κι αυτό στην ιατρική;

Συμμετέχουσα: Ναι.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Από το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, κατά πόσο ήσουν ικανοποιημένη;

Συμμετέχουσα: Υπάρχει κάποια αριθμητική κλίμακα που πρέπει να διαλέξω;

Ερευνητής: Όχι. Απλώς συζητάμε αν ήσουν ικανοποιημένη από τις κτιριακές εγκαταστάσεις, από τη βιβλιοθήκη, από τους καθηγητές σου, από το πρόγραμμα σπουδών κ.α.

Συμμετέχουσα: Από το πρόγραμμα σπουδών και τους καθηγητές αρκετά. Οι εγκαταστάσεις θα μπορούσαν να είναι καλύτερες. Και η βιβλιοθήκη το ίδιο, η βιβλιοθήκη όλων των πανεπιστημίων. Της Ιατρικής ήτανε σε πολύ καλή κατάσταση.

Ερευνητής: Θα επέλεγες ξανά για τις σπουδές σου το τμήμα Ιατρικής στο Αριστοτέλειο;

Συμμετέχουσα: Ναι.

Ερευνητής: Για ποιους λόγους;

Συμμετέχουσα: Γι' αυτούς που σας είπα και προηγουμένως.

Ερευνητής: Και τον ίδιο τομέα θα επέλεγες, ιατρός θα ήθελες να γίνεις να το πω απλοϊκά;

Συμμετέχουσα: Ναι.

Ερευνητής: Είπες προ ολίγου ότι τελείωσες στα 12 εξάμηνα, ακριβώς στα ελάχιστα χρόνια δηλαδή και με πολύ μεγάλο βαθμό, με 9. Κατέβαλες κάποια ιδιαίτερη προσπάθεια; Ήταν στόχος σου αυτός;

Συμμετέχουσα: Το να τελειώσω στα 12 εξάμηνα ήταν ένας στόχος μου γιατί δεν υπήρχε η οικονομική δυνατότητα για παράταση σπουδών. Η βαθμολογία, όχι. Στόχος μου ήταν η κατανόηση και η εκμάθηση των διαφόρων μαθημάτων της σχολής, οπότε επικεντρωνόμουν σε μαθήματα που θεωρούσα πιο σημαντικά και σε άλλα μαθήματα που για μένα προσωπικά δεν θα είχαν τόσο ιδιαίτερη σημασία στην πορεία μου σαν ιατρός δεν έδωσα και τόση βάση.

Ερευνητής: Τα προσωπικά σου ενδιαφέροντα σε σχέση με τη φοιτητική σου ζωή τα είχες βάλει λίγο στην άκρη;

Συμμετέχουσα: Καθόλου καθόλου. Θα έλεγα ότι ανέκαθεν είχα ως προτεραιότητα τα προσωπικά μου ενδιαφέροντα και τον ελεύθερο μου χρόνο.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Τώρα σχετικά με την εμπειρία που απέκτησες από το πρόγραμμα Erasmus, ήταν προφανώς στο εξωτερικό.

Συμμετέχουσα: Ναι.

Ερευνητής: Σε ποια χώρα;

Συμμετέχουσα: Στη Γερμανία.

Ερευνητής: Γιατί επέλεξες τη Γερμανία;

Συμμετέχουσα: Γιατί σκεφτόμουν να δουλέψω εκεί μελλοντικά ή να κάνω κάποια μετεκπαίδευση.

Ερευνητής: Και ποιες εμπειρίες απέκτησες από το πρόγραμμα Erasmus; Πώς θα το χαρακτήριζες δηλαδή από θέμα εμπειριών που απέκτησες;

Συμμετέχουσα: Ήταν πολύ ευχάριστο, γιατί ουσιαστικά έβλεπες πώς λειτουργεί ένα ξένο πανεπιστήμιο. Και το πρόγραμμα σπουδών και ο τρόπος διδασκαλίας δεν είχαν καμία σχέση με την Ελλάδα, ήταν πολύ διαφορετικά. Είχες επαφή με ξένους φοιτητές, καθηγητές, συναδέλφους και μια καλή ευκαιρία για να εξασκήσεις τη γλώσσα και σε καθημερινό επίπεδο και σε επιστημονικό επίπεδο.

Ερευνητής: Αυτά; Όταν λες δεν ήταν όπως στην Ελλάδα το πανεπιστήμιο, τι εννοείς; Μπορείς να γίνεις λίγο πιο σαφής;

Συμμετέχουσα: Προφανώς ήταν πιο καινούριες και οι εγκαταστάσεις και του πανεπιστημίου και των νοσοκομείων. Ήταν πολύ λιγότεροι φοιτητές ανά ομάδα, οπότε ήταν πιο εύκολο να γίνουν ερωτήσεις, να γίνει μια συζήτηση ειδικά στα κλινικά μαθήματα, γιατί εμείς στα κλινικά μαθήματα στην Ελλάδα οι ομάδες μας είναι από 6, 7 μέχρι μπορεί και 10 άτομα, οπότε καταλαβαίνετε είναι λίγο δύσκολο να είναι 10 άτομα πάνω από έναν ασθενή για να προσπαθούν να περνούν όλοι μαζί ταυτόχρονα ιστορικό ή να λύνουν απορίες ή οτιδήποτε. Ενώ εκεί ομάδες ήτανε των 2, άντε 3, άντε 4 άτομα. Κάποιες φορές ήσουνα και μόνος σου, οπότε ήταν πιο εύκολο το να συζητήσεις σε προσωπική βάση και με τους ασθενείς και κάποια απορία ενδεχομένως που μπορεί να

προκύψει. Επίσης, σαν πρόγραμμα σπουδών μου φάνηκε πολύ πιο εύκολο και στις εξετάσεις και στο επίπεδο γνώσεων. Δηλαδή θεωρώ ότι πηγαίνοντας από την Ελλάδα να δώσουμε εξετάσεις, σε μια ξένη γλώσσα κιόλας, ότι τα αποτελέσματα ήταν πολύ καλύτερα στην εξεταστική, συγκριτικά με τις διάφορες εξεταστικές που έχουμε περάσει στην Ελλάδα. Δηλαδή δεν ήθελα καθόλου κόπο και καθόλου διάβασμα για να πάρω μια καλή βαθμολογία. Επίσης είχαν και πολλά προφορικά μαθήματα, κάνανε πολλές εξετάσεις σε πρόπλασμα και σε κλινικά σενάρια, ενώ, τώρα δεν ξέρω αν άλλαξε κάτι στην ιατρική, αλλά στο δικό μου το έτος δεν είχαμε αντίστοιχη εξέταση όπου έπρεπε να πάρεις ιστορικό ή να κάνεις κάποια πράξη πάνω σε πρόπλασμα ασθενή.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση.

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Τώρα σχετικά με τις σπουδές σου και το επάγγελμά σου, προφανώς υπάρχει συνάφεια του αντικειμένου σπουδών και της απασχόλησης σου ή της εργασίας σου. Την απασχόληση που κάνεις αυτή τη στιγμή, πώς τη βρήκες;

Συμμετέχουσα: Τι εννοείτε με αυτή την ερώτηση;

Ερευνητής: Δηλαδή έκανες τα χαρτιά σου κάπου για να γίνεις ειδικευόμενη, έτσι δεν είναι; Είναι στο δημόσιο ή σε ιδιωτικό τομέα;

Συμμετέχουσα: Ο τομέας είναι δημόσιος αλλά οι συμβάσεις μας είναι ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Όταν παίρνουμε τα πτυχία μας κάνουμε κάποια γραφειοκρατικά στις διευθύνσεις υγείας και δηλώνουμε σε λίστες αναμονής. Μετά περιμένουμε πότε θα έρθει η σειρά μας. Οι λίστες αναμονής του κράτους, είναι στο Υπουργείο Υγείας. Ουσιαστικά δικαιούσαι να δηλώσεις ένα νοσοκομείο για γενικό μέρος της ειδικότητας και ένα νοσοκομείο για ειδικό μέρος και μετά περιμένεις χρονικά από τα θα έρθει η σειρά σου. Δεν υπάρχει κάποιο αξιοκρατικό κριτήριο του τύπου συνέντευξη, βαθμός πτυχίου, δημοσιεύσεις, μεταπτυχιακά, διδακτορικά, απλά είναι με χρονολογική σειρά. Ποιος θα δηλώσει πρώτος.

Ερευνητής: Και δουλεύεις εδώ στη Θεσσαλονίκη;

Συμμετέχουσα: Όχι, δουλεύω στη Λάρισα.

Ερευνητής: Πώς θα χαρακτήριζες ένα περιβάλλον εργασίας ότι θα ήταν επιθυμητό για σένα;

Συμμετέχουσα: Ιδανικά θα πρέπει να υπάρχει εκπαίδευση, συνεχής εκπαίδευση και κατά τη διάρκεια της ειδικότητας και αργότερα. Θα πρέπει να υπάρχει εκπαίδευση στα πλαίσια διαφόρων αντικειμένων, όχι μόνο αντικειμένων που άπτονται της ειδικότητας και γενικότερων ιατρικών, ίσως και μαθηματικών γνώσεων. Θα πρέπει να υπάρχει και μια ισορροπία μεταξύ επαγγελματικού χρόνου και προσωπικού χρόνου με την έννοια του να δίνονται όλες οι νόμιμες άδειες, όλα τα νόμιμα ρεπό. Ότι δικαιούται, τέλος πάντων ο εκάστοτε εργαζόμενος από τον νόμο, ώστε να μπορέσει να τα αξιοποιήσει αυτά και για κάποια εκπαίδευσή του, για την οικογένειά του, για ότι θεωρεί αυτός σημαντικό στη ζωή του τέλος πάντων.

Ερευνητής: Μας είπες ότι είσαι ιατρός στη Λάρισα, το ωράριο εργασίας σου είναι σταθερό;

Συμμετέχουσα: Όχι κάνουμε εφημερίες που σημαίνει ότι κάποιες μέρες το μήνα είμαστε είκοσι τέσσερις ώρες και τις υπόλοιπες μέρες είναι πάνω κάτω σταθερό. Θεωρητικά είναι επτάωρο, δηλαδή είναι 8-3 πρακτικά, αλλά πολλές φορές ξεφεύγει.

Ερευνητής: Θα σκεφτόσουν να συνεχίσεις να εργάζεσαι στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό;

Συμμετέχουσα: Δεν έχω αποκλείσει τίποτα από τα δύο. Επαγγελματικά θα ήθελα να εργαστώ κάποια στιγμή στο εξωτερικό. Ωστόσο για προσωπικούς λόγους παραμένω στην Ελλάδα.

Ερευνητής: Ωραία και για ποιο λόγο θα έλεγες ότι εργάζεσαι;

Συμμετέχουσα: Καθαρά για βιοποριστικούς λόγους. Για πολλούς λόγους και για βιοποριστικούς λόγους και γιατί είναι ένα κομμάτι της εκπαίδευσης. Για να αποκτήσεις την ιατρική ειδικότητα και να ασκήσεις μετά το επάγγελμα.

Ερευνητής: Ποια θα ήταν η δική σου συμβουλή σου σε κάποιον/α που θα τελείωνε τώρα την Ιατρική η που θα περνούσε στο τμήμα Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχουσα: Τώρα νομίζω ότι έχει αλλάξει και το πρόγραμμα σπουδών. Πρακτικά να επικεντρωθεί σε μαθήματα που θα έχουν κάποια σημασία για το μέλλον του σαν Ιατρός, αν θέλει να ασκήσει την κλινική ιατρική. Φυσικά, γιατί δεν είναι ιατρική μόνο κλινική ιατρική. Υπάρχουν πολλές κατευθύνσεις και διέξοδοι που μπορεί να πάρει κάποιος. Επίσης, να επικεντρωθεί σε μαθήματα που θα του χρησιμεύσουν μελλοντικά, όπως η στατιστική, τα κλινικά μαθήματα κ.α. Αν ξέρει από τώρα αν θέλει να ακολουθήσει παθολογική ή χειρουργική ειδικότητα, να επικεντρωθεί αναλόγως. Και ίσως να κοιτάξει λίγο αν υπάρχει κάποια δυνατότητα ή αν θέλει να κάνει κάποια ειδικότητα που έχει αρκετή αναμονή γιατί δυστυχώς πολλές ειδικότητες στην Ελλάδα έχουν μια αναμονή του τύπου τις δεκαετίες 15-ετίας. Και αν δεν έχεις κάποιον άλλο τρόπο να βιοποριστείς ή κάποια οικονομική υποστήριξη, τότε είναι πολύ δύσκολο. Ίσως να κοιτάξει και για εξωτερικό και για Αμερική.

Συμμετέχουσα 3 (Τμήμα Μαθηματικών)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Ποια ήταν τα κριτήρια που επέλεξες το τμήμα Μαθηματικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχουσα: Ήταν καθαρά από ενδιαφέρον. Δηλαδή από πολύ μικρή μου άρεσαν τα μαθηματικά. Ήξερα ότι πηγαίνοντας εκεί, δεν είχα σκοπό τη διδασκαλία. Οπότε στην ουσία αποφάσισα με την, ας πούμε, ενημέρωση που υπάρχει όσο είσαι στο λύκειο για τα πανεπιστήμια και τις επιλογές που έχεις. Μεγάλωσα και στην επαρχία, οπότε δυστυχώς, οι σκέψεις ήτανε δάσκαλος, γιατρός, δικηγόρος και αυτά. Κάπως ήθελα να κάνω κάτι που ήδη ήξερα. Μαθηματικά μαθαίνουμε από πάρα πολύ μικροί και μου άρεσε και είπα να πάω προς αυτό τον τομέα. Όχι επειδή κάπως θα το συνέχιζα. Είχα στο μυαλό μου ότι δεν θα το συνέχιζα ακριβώς στα καθαρά μαθηματικά, αλλά επειδή μου άρεσε και ήθελα να κάνω κάτι που τουλάχιστον ξέρω ότι θα το κάνω με ευχαρίστηση.

Ερευνητής: Γιατί στο Αριστοτέλειο;

Συμμετέχουσα: Για την πόλη.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Ήσουν ικανοποιημένη από το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος;

Συμμετέχουσα: Θα πω ναι σε γενικές γραμμές. Προφανώς υπήρχανε προβλήματα και κάποια πράγματα που δεν ήταν ξεκάθαρα, όπως ο τρόπος διεξαγωγής των μαθημάτων. Αλλά από το πρόγραμμα σπουδών, σαν πρόγραμμα σπουδών, θα πω ότι είμαι ικανοποιημένη.

Ερευνητής: Τι προβλήματα υπήρχαν δηλαδή;

Συμμετέχουσα: Θεωρώ αρχικά ότι κάποια μαθήματα γίνονται με πάρα πολύ λάθος τρόπο. Δηλαδή σαν ύλη είναι ΟΚ, απλά γίνονται με πάρα πολύ λάθος τρόπο. Ένα άλλο τεράστιο πρόβλημα είναι ότι όγκος των φοιτητών/τριών είναι τεράστιος και οι καθηγητές/τριες είναι 1-2. Οπότε στην ουσία όταν είσαι σε ένα αμφιθέατρο και είναι 200 άτομα, αντικειμενικά δεν θεωρώ ότι μπορεί να γίνει σωστό μάθημα. Κάποια μαθήματα επιλογής επίσης, τα θεωρούσα πάρα πολύ αχρείαστα, ίσως όχι τα ελεύθερης επιλογής, τα υποχρεωτικής επιλογής. Ε και φυσικά το άλλο θέμα ήτανε ότι με κάποιους συγκεκριμένους/ες καθηγητές/τριες. Οι υποδομές είναι τραγικές. Δεν ξέρω δηλαδή, αλλά εγώ δεν θυμάμαι να ήθελα και να μου άρεσε να πηγαίνω. Στο κτίριο και μόνο, έπρεπε να πηγαίνω και να σκέφτομαι ότι θα κάτσω ψηλά και ότι θα κάτσω σε σπασμένη καρέκλα, ότι θα έχεις μια απορία και δεν θα τολμήσεις καν να ρωτήσεις γιατί δεν θα σου απαντήσει κανένας. Αυτό κυρίως. Και πραγματικά κάποια άλλα μαθήματα, δηλαδή κάποια πράγματα που τα κάναμε με το χέρι, θεωρώ ότι πλέον δεν υπάρχει κανένας λόγος να το κάνουμε έτσι, εφόσον έχουμε τόσο εργαλεία που πλέον χρησιμοποιούμε.

Ερευνητής: Σε ποια αντικείμενα θεωρείς ότι έδινε έμφαση το πρόγραμμα σπουδών;

Συμμετέχουσα: Σε ανάλυση αρκετά. Σε άλγεβρα. Θεωρώ ότι θα έπρεπε να δίνει πολύ παραπάνω σε στατιστική. Πολύ παραπάνω γιατί θέλουμε, δεν θέλουμε την χρησιμοποιούμε παντού και είναι ένας πολύ βασικός κλάδος που μπορείς να το

χρησιμοποιήσεις και στο μέλλον. Και επίσης, αυτό που έλεγα ότι μπορούμε κάποια μαθήματα να τα κάνουμε σε βάθος. Δηλαδή ΟΚ κάναμε βασικό προγραμματισμό, αλλά θεωρώ ότι πλέον χρειάζεται πολύ παραπάνω από αυτό που κάνουμε στα μισά μαθήματα. Θεωρώ δηλαδή ότι θα έπρεπε να γίνονται πιο πολλά εργαστήρια. Προφανώς χρειάζεται και η θεωρία, αλλά ήτανε πολύ λίγα τα μαθήματα που λες «θα πηγαίνω». Στα εργαστήρια που έχει και απουσίες, οπότε δεν μπορώ να λείψω, θα κάνω αυτό και κάτι παρόμοιο θα γίνει και στην εξέταση. Δεν θεωρώ ότι καταλαβαίναμε πόσο σημαντικό είναι αυτό γενικότερα.

Ερευνητής: Δηλαδή, με λίγα λόγια, θα έλεγες ότι το πρόγραμμα σπουδών ήταν μια καλή βάση για τη μελλοντική σου απασχόληση, για το μεταπτυχιακό που επέλεξες και για τη σταδιοδρομία σου μέχρι τώρα;

Συμμετέχουσα: Και για το μεταπτυχιακό θα πω ότι υπήρξαν αρκετές ελλείψεις στο θέμα της στατιστικής. Δηλαδή κάποιος θα περίμενε ότι τα άτομα σε αυτό το μεταπτυχιακό που έχουν τελειώσει το μαθηματικό θα είναι πολύ πιο μπροστά στη στατιστική. Αλλά τα περισσότερα άτομα είχαμε τελειώσει το μαθηματικό στο ΑΠΘ και δεν είχαμε πολλές βάσεις, δηλαδή έπρεπε να ξαναδιαβάσουμε από την αρχή να καταλάβουμε κάποια πολύ βασικά πράγματα.

Ερευνητής: Το μεταπτυχιακό πού το έκανες;

Συμμετέχουσα: Το έκανα σε Κολέγιο της Θεσσαλονίκης, δυστυχώς. Αλλά γενικότερα νομίζω ότι στα υπόλοιπα, δηλαδή στην κατανόηση των αλγορίθμων, στην ανάλυση των αποτελεσμάτων, όχι συγκεκριμένα, ας πούμε στη στατιστική στο να καταλάβεις κάποια βασικά πράγματα, με βοήθησε αρκετά. Με βοηθάει σίγουρα στον τρόπο σκέψης, γενικότερα.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Ωραία απ' ότι απάντησες προ ολίγου δεν έκανες ούτε πρακτική άσκηση, ούτε κάποιο πρόγραμμα Erasmus. Για ποιο λόγο;

Συμμετέχουσα: Για το Erasmus, το μετανιώνω πάρα πολύ. Κάπως θεωρώ και από αυτά που έχω συζητήσει με άλλα άτομα από το μαθηματικό, υπήρξε μια δυσκολία αντιστοίχισης μαθημάτων.

Ερευνητής: Οπότε εννοείς ότι αν περνούσες ένα μάθημα, δεν θα σου το αναγνώριζαν.

Συμμετέχουσα: Ακριβώς ναι, δηλαδή ξέρω άτομα που ψάχνανε τα πανεπιστήμια για να βρουνε παρόμοια μαθήματα και μετά να γυρίσουν και στην ουσία να έχουν κάποια μαθήματα περασμένα και όχι απλά ένα εξάμηνο το οποίο πέρασε έτσι. Και επειδή σχεδόν μόνη μου βιοπορίζομαι δεν μπορούσα να αφήσω ένα εξάμηνο να περάσει έτσι. Σκεφτόμουν ότι πρέπει να τελειώσω όσο πιο γρήγορα μπορώ για να βγω στην αγορά εργασίας. Για όλα αυτά δεν έκανα το Erasmus. Ίσως και λανθασμένα επηρεασμένη από άλλους, δεν το έκανα για αυτούς τους λόγους.

Ερευνητής: Από τις κοινωνικές σου επαφές με άλλους φοιτητές σου, είτε από το τμήμα μαθηματικών είτε από άλλα τμήματα, θεωρείς λογικό να υπάρχει μόνο ένα ποσοστό γύρω στο 20% που συμμετέχει σε πρόγραμμα Erasmus;

Συμμετέχουσα: Όχι. Μου φαίνεται πάρα πολύ μικρό. Και το χειρότερο είναι ότι από τις κοινωνικές μου επαφές, γνωρίζω ότι πολλοί πήγαιναν να κάνουν Erasmus.

Ερευνητής: Θεωρείς ότι αυτό ήταν πρόβλημα συγκεκριμένα του τμήματος Μαθηματικών;

Συμμετέχουσα: Δεν θεωρώ ότι ήτανε εντελώς ένα πρόβλημα του τμήματος Μαθηματικών, θα δώσω ένα 60% και του άλλο 40% θα το δώσω στην όχι τόσο καλή ενημέρωση για το Erasmus. Στην λανθασμένη ενημέρωση. Δηλαδή δεν θυμάμαι κάπου να έχω δει Erasmus days. Η ενημέρωση ήταν ότι άκουγες από δω και από κει. Που στην ουσία ήταν σαν να πηγαίνει ο κόσμος διακοπές ας πούμε.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση.

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Τώρα, σχετικά με τις σπουδές σου και την αγορά εργασίας. Δουλεύεις ως σύμβουλος επιχειρήσεων; Άφησες να εννοηθεί προ ολίγου ότι κατά τη διάρκεια των σπουδών σου εργαζόσουν συγχρόνως για βιοποριστικούς λόγους. Σωστά;

Συμμετέχουσα: Ναι, όχι εδώ στην εταιρεία που εργάζομαι τώρα αλλά συνδυαστικά σε διάφορες πιο μικρές δουλειές, που δεν χρειάζονται κάποια προϋπηρεσία, ούτε χρειάζεται κάποιο πτυχίο. Και στην ουσία με το που τελείωσα τη σχολή μετά από λίγους μήνες ξεκίνησα να εργάζομαι εκεί.

Ερευνητής: Τη συνάφεια ανάμεσα στο αντικείμενο των σπουδών σου και της απασχόλησής σου αυτή τη στιγμή, πώς θα την έκρινες; Πολύ μικρή, αρκετά μικρή, ανύπαρκτη;

Συμμετέχουσα: Είναι πολύ μικρή. Πολύ μικρή. Γιατί στην ουσία εγώ δουλεύω σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Και γι' αυτό εκνευρίζομαι που δεν πήγα γιατί τώρα χρηματοδοτώ το Erasmus για άλλους. Οπότε στην ουσία αυτό δεν έχει κάποια σχέση με το μαθηματικό, αλλά μπορεί να δουλέψεις σε κάποιο έργο που να έχει μαθηματικά μέσα, δηλαδή δούλεψα σε έργα που έχουν να κάνουν με μαθηματικά και τέτοια. Αλλά αυτή είναι η συνάφεια, δεν υπάρχει κάτι άλλο.

Ερευνητής: Ποιες θεωρείς ότι είναι σημαντικές δεξιότητες που πρέπει να έχει κάποιος για να βρει απασχόληση; Ή για την επαγγελματική του σταδιοδρομία;

Συμμετέχουσα: Πλέον δεν θέλω να σταθώ στα χαρτιά κλπ. σχεδόν καθόλου, γιατί νομίζω ότι αυτά με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο τα αποκτάμε όλοι. Πιο πολύ τα soft skills θα έλεγα, δεν ξέρω αν είναι ο συγκεκριμένος κλάδος που είμαι αυτή τη στιγμή. Αλλά ας πούμε, αν δεν έχεις κριτική σκέψη, αν δεν έχεις ικανότητα για Problem Solving δεν γίνεται. Επίσης, λίγη ενσυναίσθηση των πραγμάτων και επικοινωνία, δηλαδή πώς να επικοινωνείς σωστά επαγγελματικά ανάλογα με το κοινό σου. Θεωρώ ότι είναι από τα πιο βασικά. Δηλαδή, δεν ξέρω, αν δεν έχεις αυτά κάπως, θεωρώ ότι όλα θα πάνε χαμένα σε μια εταιρεία.

Ερευνητής: Σχετικά με το περιβάλλον εργασίας σου, ποια θεωρείς ότι θα ήταν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά της εργασίας;

Συμμετέχουσα: Θα πω μια σχετική οργάνωση, αλλά με την έννοια δηλαδή να υπάρχει συγκεκριμένη εργασιακή κουλτούρα. Να υπάρχει, να υπάρχει και ένας στόχος. Ας

υπάρχουν κάποιοι, να το πω, κανονισμοί λειτουργίας για να είναι ξεκάθαρο για όλους. Θεωρώ δηλαδή ότι αν είναι ξεκάθαρη η κουλτούρα και το πώς λειτουργεί μια εταιρεία κάπως γλυτώνουμε χρόνο και ενέργεια όλοι. Οπότε θεωρώ πολύ βασικό αυτό το κομμάτι. Εντάξει, προφανώς να υπάρχει σεβασμός, αποδοχή και όλα αυτά, ωράριο σταθερό αλλά αυτά είναι πλέον αυτονόητα. Δυνατότητα εξέλιξης και νομίζω ότι μου λείπει αρκετά και η ενσυναίσθηση. Ναι.

Ερευνητής: Ωραία, ανέφερες προ ολίγου ότι εργάζεσαι ως σύμβουλος επιχειρήσεων με πλήρη απασχόληση και αορίστου χρόνου. Στην Ελλάδα προφανώς εργάζεσαι. Σωστά;

Συμμετέχουσα: Ναι.

Ερευνητής: Πώς βρήκες την τωρινή σου εργασία;

Συμμετέχουσα: Λίγο τυχαία. Είχα στείλει βιογραφικό για γραμματειακή υποστήριξη σε μια ΜΚΟ και απλά το άτομο που ήταν υπεύθυνο, έχει και μια εταιρεία, την εταιρεία που είμαι τώρα, και κυρίως χρειαζότανε άτομο που να μιλάει βουλγαρικά. Οπότε, επειδή μιλούσα βουλγαρικά και είχα και κάποια εμπειρία, τέλος πάντων, όχι ακριβώς μάρκετινγκ, ουρές και τέτοια που χρειαζότανε, κάναμε συνέντευξη και στην ουσία ξεκίνησε από το μηδέν.

Ερευνητής: Είχες ψάξει κάτι συναφές με τις σπουδές σου πριν;

Συμμετέχουσα: Όχι, γιατί το μόνο που γνώριζα είναι η διδασκαλία. Δηλαδή το μεταπτυχιακό δεν το είχα ξεκινήσει. Οπότε ήμουν σε αυτή τη φάση.

Ερευνητής: Ακόμα και διδασκαλία, όμως έστειλες κάποιο βιογραφικό για να διδάξεις κάπου;

Συμμετέχουσα: Όχι, γιατί δεν με ενδιαφέρει καθόλου. Ποτέ δεν με ενδιέφερε.

Ερευνητής: Ωραία, αν σε ρωτούσε τώρα κάποιος πρωτοετής φοιτητής/τρια του τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ τί θα τον/την συμβούλευες;

Συμμετέχουσα: Αρχικά, ότι πρέπει να ασχολείσαι, εντάξει, θα πω σε καθημερινή βάση. Έστω μία φορά την εβδομάδα. Θέλει προσπάθεια, κατανόηση, να δουλέψεις λίγο και μόνος σου, να ψαχτείς. Δεν είναι μια σχολή που απλά διαβάζεις δυο μέρες και τελείωσε. Και με το που μπεις στη λογική, τότε πολλά θα είναι πολύ πιο εύκολα. Δηλαδή δεν έχει νόημα να διαβάζεις, να διαβάζεις, να διαβάσεις, αλλά να μπεις στη λογική και να εξασκήσεις λίγο και μόνος σου αυτό το κομμάτι. Πώς να βγει πιο ομαλά; Πώς να βγάλεις καλύτερο βαθμό αν δεν μπεις στη λογική; Να έχεις λίγο από έξω την προσωπική σου ζωή για να ανταπεξέλθεις στις απαιτήσεις του τμήματος, του διαβάσματος και των εξετάσεων.

Συμμετέχων 4 (Τμήμα Μαθηματικών)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Για ποιο λόγο επέλεξες να το τμήμα μαθηματικών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχων: Γιατί μου άρεσαν τα μαθηματικά και από ενδιαφέρον ας πούμε. Τα μαθηματικά της τρίτης λυκείου με έκαναν να επιλέξω το μαθηματικό πιο πολύ.

Ερευνητής: Και γιατί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχων: Γιατί είναι πιο κοντά στον τόπο κατοικίας μου και είχα ακούσει καλά λόγια.

Ερευνητής: Ποιος είναι ο τόπος κατοικίας και καταγωγής σου;

Συμμετέχων: Η Κατερίνη. Και φυσικά ένας ακόμα πολύ σημαντικός λόγος είναι ότι επειδή έμεινα στις εστίες. Γνώριζα τις συνθήκες εκεί πέρα και όχι σε άλλες πόλεις, οπότε είναι και αυτός ένας σημαντικός λόγος. Τις συνθήκες τις γνώριζα διότι έμεινε και η αδερφή μου και ήξερα τι παίζει.

Ερευνητής: Ποια είναι η γνώμη σου για τις εστίες;

Συμμετέχων: Ένα λεπτάκι, λοιπόν να το σκεφτώ. Θετική είναι εντάξει. Χρειάζεται μια καλή έτσι ανακαίνιση, αλλά η γνώμη μου είναι θετική. Επίσης, πιστεύω κάπως κάποιες παρεμβάσεις στην ασφάλεια πρέπει να γίνουν. Αλλά θετικά σε γενικές γραμμές, δε θα έλεγα κάτι αρνητικό ούτε υπήρχαν προβλήματα. Εντάξει, μήκα και σχετικά γρήγορα γιατί υπάρχει ένα θέμα με το πόσο γρήγορα γίνεται κάποιος δεκτός στις εστίες.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Ωραία. Πόσο ικανοποιημένος έμεινες από το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος Μαθηματικών του Αριστοτελείου και για ποιους λόγους;

Συμμετέχων: Έμεινα αρκετά ικανοποιημένος, αλλά εντάξει με την πάροδο του χρόνου, επειδή ήμουν και στο μεταπτυχιακό εκεί πέρα, έβλεπα ότι εξελίσσεται προς το καλύτερο. Όταν ήμουν εγώ ήμασταν πάρα πολλά άτομα, ήταν η χρονιά που μπήκανε πάρα πολλές μεταγραφές και τα ακροατήρια ήταν πολύ μεγάλα. Δεν υπήρχαν ώρες ασκήσεων, πολύ μεγάλα ακροατήρια. Τώρα βλέπω ότι πάει προς το καλύτερο. Σπάνε τα ακροατήρια, καινούργιοι καθηγητές, λιγότερα άτομα. Επομένως, ας πούμε ότι έμεινα ικανοποιημένος. Φυσικά και υπήρχαν πράγματα που μπορούσαν να γίνουν βεβαίως.

Ερευνητής: Ποιος είναι ο τίτλος του μεταπτυχιακού σου;

Συμμετέχων: Σπουδές στα μαθηματικά, με ειδίκευση στα θεωρητικά μαθηματικά. Το μεταπτυχιακό μου το έκανα στο τμήμα μαθηματικών.

Ερευνητής: Θα επέλεγες ξανά το ίδιο τμήμα στο Αριστοτέλειο για να σπουδάσεις; Θα το συνιστούσες σε κάποιον;

Συμμετέχων: Θα το συνιστούσα και θα το επέλεγα ξανά.

Ερευνητής: Για ποιους λόγους;

Συμμετέχων: Γιατί είναι πολύ ενδιαφέρον. Είναι ενδιαφέρον, έχει κάποιες επαγγελματικές προοπτικές, εδώ πέρα όμως με ένα μικρό ερωτηματικό! Και βλέπω ότι εξελίσσεται, έτσι λίγο από μια μικρή εικόνα που έχω.

Ερευνητής: Ωραία. Σε ποια αντικείμενα θεωρείς ότι έδινε ή δεν έδινε έμφαση το πρόγραμμα σπουδών;

Συμμετέχων: Νομίζω δεν δίνει τόσο έμφαση, τουλάχιστον τότε που ήμουν εγώ, στην σύνδεση με την αγορά εργασίας. Επομένως, θεωρώ ότι θα μπορούσε να υπάρχει πιο πολύς προγραμματισμός και μεγαλύτερη σύνδεση με τις εταιρείες. Τώρα δεν ξέρω πώς λειτουργούν.

Ερευνητής: Μάλιστα, το πρόγραμμα σπουδών ήταν δηλαδή, μια καλή βάση για τη σταδιοδρομία σου και τις μελλοντικές σπουδές σου;

Συμμετέχων: Το δικό μου, επειδή πήγα προς τα θεωρητικά μαθηματικά δεν θα έλεγα ότι με βοήθησε πολύ στην αγορά εργασίας. Επέλεξα θεωρητικά μαθηματικά, την άλγεβρα. Τουλάχιστον για ένα μικρό διάστημα που αναζητώ εργασία δεν βοήθησε σχεδόν καθόλου. Αλλά θεωρώ ότι κάποιος με διαφορετικές επιλογές μπορεί να βρει αρκετά εύκολα εργασία και ίσως με μεταπτυχιακά διαφορετικού τύπου.

Ερευνητής: Βλέπω ότι εδώ τελείωσες στα 5 χρόνια και με αρκετά υψηλό βαθμό θα έλεγα. Ως πολύ υψηλό. Αυτό απαιτούσε κάποια διαρκή προσπάθεια για να το πετύχεις ή ήτανε κάτι εύκολο για σένα;

Συμμετέχων: Σε λογικά πλαίσια, όχι υπερπροσπάθεια, νορμάλ, πράγματα, νορμάλ καταστάσεις. Με βοήθησε πολύ ότι παρακολούθησα τα μαθήματα. Επομένως, δεν άφηνα την επαφή.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Μάλιστα. Ανέφερες προ ολίγου ότι ούτε πρακτική άσκηση έκανες ούτε κάποιο πρόγραμμα κινητικότητας (Erasmus). Για ποιους λόγους;

Συμμετέχων: Το Erasmus και την πρακτική δεν τα έκανα γιατί δεν με ενδιέφερε το σχολείο, και εκείνη την περίοδο ήταν κυρίως σχολείο. Επίσης, δεν μου άρεσε ότι ήταν πρωινή δραστηριότητα επειδή θα έπρεπε να επιλέξω μαθήματα στη σχολή ή πρακτική. Επομένως δεν ήθελα να αφήσω τη σχολή για την πρακτική γιατί μου αρέσει να παρακολουθώ. Erasmus δεν πήγα. Απλώς δεν πήγα. Αν θα το έκανα ξανά, θα πήγαινα αλλά δεν πήγα. Τώρα δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση.

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Ωραία, τώρα σχετικά με τις σπουδές σου και την αγορά εργασίας, η συνάφεια είπες ότι δεν υπάρχει.

Συμμετέχων: Δεν υπάρχει.

Ερευνητής: Ποιες θεωρείς ότι είναι οι σημαντικές δεξιότητες για να βρει κάποιος απόφοιτος του τμήματος Μαθηματικών γρήγορα μια απασχόληση, μια εργασία; Και ποιες δεξιότητες θεωρείς ότι είναι χρήσιμες για την επαγγελματική σταδιοδρομία σου;

Συμμετέχων: Δεν έχουν να κάνουν σχέση μόνο με το πρόγραμμα σπουδών. Γενικότερα μιλάμε. Σίγουρα να έχει τη δυνατότητα να μαθαίνει καινούργια πράγματα σχετικά γρήγορα. Αυτό κατ' επέκταση σημαίνει να μπορεί να αναλύει ένα πρόβλημα. Μπορεί να το τραβάει προς τα πίσω, να δει τη ρίζα του. Δεν ξέρω κι εγώ πώς να το πω. Να έχει πολλές γνώσεις προγραμματισμού. Αυτό είναι σίγουρα κάτι που ζητάει η αγορά εργασίας. Να αρπάζει τις ευκαιρίες και τέλος, είναι καλό αν αφορά κάποιον να τον συστήνει. Να έχει καλές συστάσεις.

Ερευνητής: Μέσα στη δουλειά τι δεξιότητες πιστεύεις ότι χρειάζονται;

Συμμετέχων: Εννοείται συνεργασία, ομαδικό πνεύμα. Τώρα εννοείται πως μαζί με τη συνεργασία πρέπει να μπορεί να μαθαίνει. Τώρα δεν μου έρχεται κάτι άλλο.

Ερευνητής: Ποια χαρακτηριστικά θεωρείς ότι είναι επιθυμητά για μια εργασία που θα την θεωρούσες καλή για σένα;

Συμμετέχων: Μία εργασία στην οποία να μαθαίνεις διαρκώς. Δηλαδή να μαθαίνεις πράγματα στη δουλειά, να τα εφαρμόζεις και να βλέπεις το αποτέλεσμα. Αυτό νομίζω ότι το νούμερο ένα, το να μαθαίνεις τη δουλειά σου, να μαθαίνεις πράγματα.

Ερευνητής: Πώς βρήκες τη δουλειά που έχεις τώρα;

Συμμετέχων: Μέσω προγράμματος του ΟΑΕΔ. Είχα στείλει βιογραφικά, είχα κάνει πολλές αιτήσεις. Είχα ρίξει πολλή δουλειά σε αυτό. Και πολλές συζητήσεις και συνεντεύξεις.

Ερευνητής: Στην Ελλάδα ή και στο εξωτερικό;

Συμμετέχων: Στην Ελλάδα.

Ερευνητής: Το εξωτερικό δε σε ενδιέφερε; Δεν το σκέφτεσαι;

Συμμετέχων: Μου φαίνεται απίθανο. Θα έλεγα ότι έπεσα λίγο σε μια λάθος περίοδο, οπότε νομίζω τώρα δεν υπάρχουν πολλές θέσεις.

Ερευνητής: Και ενδιαφερόσουν μόνο για τη Θεσσαλονίκη ή γενικότερα; Η δουλειά σου, η απασχόληση σου είναι στη Θεσσαλονίκη;

Συμμετέχων: Ναι στη Θεσσαλονίκη και κυρίως ενδιαφερόμουν για τη Θεσσαλονίκη.

Ερευνητής: Ωραία, ποιες συμβουλές θα έδινες σε έναν πρωτοετή φοιτητή/τρια του τμήματος Μαθηματικών του ΑΠΘ;

Συμμετέχων: Αρχικά θα συμβούλευα να παρακολουθεί τα μαθήματα. Να μην κάνει κάποιο γρήγορο διαχωρισμό, δηλαδή να παρακολουθεί όλα τα μαθήματα και όχι μόνο τα θεωρητικά μαθηματικά. Να υπάρχει ένα backup και από τις άλλες επιστήμες. Αν ακολουθήσει τον τομέα των θεωρητικών μαθηματικών στο μεταπτυχιακό του, δύσκολα θα βρει κάποιον εργοδότη, τουλάχιστον στην Ελλάδα. Να κάνει πρακτική άσκηση, αν υπάρχουν περισσότερες επιλογές εκτός της διδασκαλίας.

Συμμετέχων 5 (Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Θα θέλαμε να μας αναφέρεις, πρωταρχικά, ποια ήταν τα κριτήρια που επέλεξες το τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής στο ΑΠΘ;

Συμμετέχων: Κοιτάζτε εγώ όταν έδωσα τις πανελλήνιες, βρήκα ένα μάθημα στην τρίτη λυκείου σχετικά με τη φιλοσοφία και μου είχε αρέσει αυτό το θέμα. Βρήκα, έτσι, ποιες σχολές ασχολούνται με αυτό τον τομέα. Είχαν μια, «Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής» και μου άρεσε που συνδυάζει και την παιδαγωγική μαζί, καθώς δε θα είναι μόνο το θεωρητικό, φιλοσοφικό κομμάτι, θα μπορούσα να κάνω και κάτι με την παιδαγωγική. Κυρίως σκέφτηκα κάποια ίσως μικρή επαγγελματική αποκατάσταση, κάνοντας κάποια ιδιαίτερα ή δουλεύοντας σε κάποιο φροντιστήριο, γιατί είχα επιλέξει θεωρητική κατεύθυνση. Νομίζω η ψυχολογία που ήθελαν πιο πολλοί, όπως θέλουν πάντα, δεν με ενδιέφερε. Και καθώς οι δικοί μου εκπαιδευτικοί και οι δύο, είπα να πάρω αυτό τον τομέα και μετά από εκεί πέρα είπα θα δω πως θα κυλήσει το πράγμα, ας πούμε.

Ερευνητής: Και γιατί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο;

Συμμετέχων: Επειδή είναι πολύ καλό πανεπιστήμιο και ήταν ο αδερφός μου εδώ πέρα. Επίσης ήταν κοντά στην πόλη μου. Από τα Γιαννιτσά, από όπου κατάγομαι. Και θα μου άρεσε κίολας να σπουδάζω εδώ πέρα λόγω της πόλης και γενικότερα της εμπειρίας.

Ερευνητής: Ωραία, έχεις κάποιον επιπρόσθετο τίτλο σπουδών;

Συμμετέχων: Μεταπτυχιακό, τώρα είμαι στο στάδιο της διπλωματικής.

Ερευνητής: Ο τομέας του μεταπτυχιακού είναι ίδιος με τον τομέα του πρώτου πτυχίου;

Συμμετέχων: Διαφορετικός.

Ερευνητής: Πού είναι, αν επιτρέπεται;

Συμμετέχων: Είναι στο τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και είναι πάνω σε ευρωπαϊκές πολιτικές νεολαίας εκπαίδευσης, επιχειρηματικότητας και πολιτισμού. Δεν έχει σχέση τόσο πολύ με το προπτυχιακό, γι' αυτό είπα και διαφορετικό.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Πόσο ικανοποιημένος έμεινες από το πρόγραμμα σπουδών;

Συμμετέχων: Έμεινα πάρα πολύ ευχαριστημένος και από τους διδάσκοντες και από το περιεχόμενο γενικότερα πολύ. Από τη διαδικασία, από την εμπειρία αυτών των 5 ετών που σπούδασα πιστεύω ότι έμεινα πάρα πολύ ευχαριστημένος, δηλαδή δε βρήκα κάτι το οποίο να με δυσαρέστησε ή να μη μου άρεσε.

Ερευνητής: Δηλαδή, θα επέλεγες ξανά το ίδιο τμήμα στο ίδιο ίδρυμα;

Συμμετέχων: Ναι, ναι σίγουρα.

Ερευνητής: Σε ποια αντικείμενα έδινε έμφαση το πρόγραμμα σπουδών;

Συμμετέχων: Αντικείμενα που ήταν στη φιλοσοφία και στην παιδαγωγική. Είχα κάποια μαθήματα κορμού τα οποία ήτανε και από τα δύο αντικείμενα. Είχα δηλαδή τα μισά της φιλοσοφίας και τα μισά της παιδαγωγικής. Μετά από το τρίτο έτος επέλεγες μια

κατεύθυνση, είτε φιλοσοφία είτε παιδαγωγική και από τότε ήταν αποκλειστικά τέτοια τα μαθήματα που έκανες. Ουσιαστικά είναι η κατεύθυνση και στο πτυχίο σου.

Ερευνητής: Θεωρείς ότι το πρόγραμμα σπουδών σου ήταν μια καλή βάση για τη μελλοντική σου απασχόληση και την εν γένει σταδιοδρομία σου;

Συμμετέχων: Κοιτάζτε, στην Ελλάδα πιστεύω πως όχι, καθώς μέσα από αυτό το πτυχίο μπορείς να δουλέψεις σαν εκπαιδευτικός σε σχολείο και σαν φιλόλογος που ουσιαστικά τα χρόνια αναμονής για κάποιο δημόσιο σχολείο είναι πάρα πολλά. Ίσως κάνω κάποια ιδιαίτερα μαθήματα ίσως σε φροντιστήριο. Πάντως για εξωτερικό πιστεύω ότι έχει δώσει μια κανονική βάση. Θα έλεγα όχι πολύ καλή. Έχοντας το πρώτο πτυχίο, έχω αναπτύξει κάποια κριτική σκέψη και μόνο για να δουλέψω σε κάποιες θέσεις εργασίας.

Ερευνητής: Θεωρείς ότι αν επέλεγες τον τομέα της φιλοσοφίας, αντί για τον τομέα της παιδαγωγικής, θα ήταν μια καλύτερη βάση για εργασία στο εξωτερικό ή στην Ελλάδα;

Συμμετέχων: Στην Ελλάδα δεν παίζει ρόλο ποιο τομέα θα πάρεις από τους δύο. Είναι πιο πολύ τι μαθήματα κάνεις μέσα στη σχολή. Δεν λες ότι έχεις τελειώσει μόνο παιδαγωγική, μόνο φιλοσοφία, λες ότι τελείωσες φιλοσοφία και παιδαγωγική.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης ανέφερες προ ολίγου ότι δεν συμμετείχες. Για ποιους λόγους;

Συμμετέχων: Μισό λεπτό, λίγο πρακτική άσκηση εννοείται πως είναι το Erasmus;

Ερευνητής: Όχι το Erasmus. Υπάρχουν προγράμματα πρακτικής άσκησης. Δεν ξέρω τώρα αν στο τμήμα σου σας στέλνουν σε κάποιο σχολείο ή κάτι τέτοιο;

Συμμετέχων: Ναι, στο τμήμα μου είχαμε κάτι τέτοιο, πηγαίνουμε σε ένα σχολείο, απλά ήτανε μιας ημέρας πρακτική που έκανες για αυτό είπα και όχι. Δεν είναι, όπως άλλες σχολές που είναι η πρακτική που κάνεις 3 μήνες και για αυτό είπα και όχι.

Ερευνητής: Και για το Erasmus, που ανέφερες ότι πήγες για σπουδές, πού πήγες;

Συμμετέχων: Πήγα στην Ουτρέχτη, στην Ολλανδία από το Σεπτέμβρη του 19 μέχρι αρχές Φλεβάρη του 20. Σχεδόν 6 μήνες, δηλαδή.

Ερευνητής: Και γιατί επέλεξες αυτό;

Συμμετέχων: Μου άρεσε το πανεπιστήμιο πρώτα από όλα που υπήρχε, που υπάρχει ακόμα βασικά στην Ουτρέχτη. Με κέρδισε λίγο το πρόγραμμα σπουδών που είχε, οι καθηγητές, τα βιογραφικά τους. Στη συνέχεια, σαν χώρος μου άρεσε πολύ, σαν πόλη, σαν χώρα και σαν εμπειρία να συμμετάσχω στο Erasmus και στην Ολλανδία, κάτι που δεν το είχα σκεφτεί και ήταν μια χώρα που ήθελα να επισκεφτώ και να ζήσω χρόνια.

Ερευνητής: Και ποιες θα έλεγες ότι ήταν οι εμπειρίες που απέκτησες μέσω του Erasmus;

Συμμετέχων: Πρώτα από όλα μου έδωσε την ευκαιρία να εγκατασταθώ μόνος μου σε μια ξένη χώρα και να ανταπεξέλθω σε οποιεσδήποτε δυσκολίες προέκυψαν. Μετά, να ενταχθώ σε ένα νέο περιβάλλον, στη νέα σχολή που πήγα και συμμετείχα. Οι εμπειρίες επίσης ήταν πολύ θετικές από τη σχολή, από τους συμφοιτητές και από τους καθηγητές. Επίσης, πάρα πολύ όμορφη χώρα. Η Ολλανδία μου έδωσε τη δυνατότητα να επισκεφτώ

πολλά μέρη τα οποία δε θα μπορούσα να επισκεφθώ διαφορετικά. Από την Ουτρέχτη μπορούσα να πηγαίνω με το τρένο σε διάφορες πόλεις τριγύρω. Μπορείς να πας και να δεις από κοντά τις Βρυξέλλες, το Ευρωκοινοβούλιο, όλα αυτά τα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, που θεωρούσα πάντα πολύ ενδιαφέροντα. Νομίζω ότι αυτό ήταν το έναυσμα για να ξεκινήσω το μεταπτυχιακό που είχε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση

Ερευνητής: Μάλιστα, η παρούσα επαγγελματική σου κατάσταση ποια είναι;

Συμμετέχων: Άνεργος, αλλά και φοιτητής αφού κάνω μεταπτυχιακό.

Ερευνητής: Τώρα, σχετικά με την επαγγελματική σου κατάσταση, θα ήθελα να μας πεις πώς βρήκες τις εργασίες που είχες κατά καιρούς, αν είχες;

Συμμετέχων: Ξεκίνησα αρχικά ανεβάζοντας αγγελίες. Επίσης, με βοήθησε πολύ ο αδερφός μου επειδή και ο ίδιος ασχολείται με τα ιδιαίτερα μαθήματα, αλλά σε διαφορετικό κλάδο. Έτσι, μπορούσε να με προτείνει. Ξεκίνησα σιγά σιγά με κάποια μαθήματα σε παιδιά γυμνασίου και λυκείου. Αυτό με τα χρόνια ουσιαστικά επεκτείνεται. Ανάλογα βέβαια και με τις περιστάσεις που υπάρχουνε, αλλά επεκτάθηκε σιγά σιγά ο κύκλος, όχι κάτι τρομερό, αλλά κάτι αποδεκτό για να μπορώ να βγάλω τα έξοδά μου. Και για το δεύτερο, τη γραμματική υποστήριξη, είχα πάει να βγάλω ένα δίπλωμα και στο συγκεκριμένο γραφείο χρειαζόντουσαν άτομο για γραμματειακή υποστήριξη για τις πρωινές ώρες, το οποίο με βόλευε, γιατί ιδιαίτερα μπορείς να κάνεις μεσημεριανές και απογευματινές ώρες μόνο, διότι τα παιδιά πάνε στο σχολείο το πρωί. Και έτσι βρήκα και την πρωινή δουλειά, δηλαδή η πρωινή δουλειά ήτανε συγκυρία.

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Όσον αφορά τώρα τις σπουδές σου και την αγορά εργασίας. Απ' ότι είπες η συνάφεια του αντικειμένου σπουδών και της απασχόλησης των δύο εργασιών που έχεις κάνει ήταν μερική. Σωστά;

Συμμετέχων: Κοιτάζτε, αναφορικά με τη συνάφεια, το πρώτο, που είναι γραμματειακή υποστήριξη νομίζω δεν έχει τόσο πολύ, γιατί είναι τελείως άλλος κλάδος. Τώρα τα ιδιαίτερα ουσιαστικά έχουν μια συνάφεια. Πιστεύω επειδή είναι σχολείο, δηλαδή ουσιαστικά κάνεις μάθημα σε σχολείο, βγαίνεις δηλαδή εκπαιδευτικός. Όντως δηλαδή μερική συνάφεια θα έλεγα ήταν υπήρχε εκεί πέρα.

Ερευνητής: Ποιες θεωρείς ότι είναι οι σημαντικότερες για την εύρεση εργασίας και εν γένει, για την επαγγελματική του σταδιοδρομία;

Συμμετέχων: Πρώτα απ' όλα πιστεύω ότι πρέπει να έχει τον κατάλληλο τίτλο σπουδών ανάλογα με τον τομέα που θέλει να κυνηγήσει. Να ξέρει από που θέλει να ξεκινήσει. Ας το πούμε λίγο πιο συγκεκριμένα, ένας απόφοιτος του τμήματός μου γυρεύει κάποια εργασία. Θα πρέπει πρώτα από όλα να είναι επικοινωνιακός για να μπορέσει να αποκτήσει μέσα από τον κύκλο κάποια ιδιαίτερα μαθήματα και μέσα από συνεντεύξεις, να δουλέψει σε κάποιο φροντιστήριο. Μετά πρέπει να είναι εργατικός, οργανωμένος, να έχει κάποιο πρόγραμμα, κάποιο σχέδιο να πω σε εισαγωγικά για το πώς θα κινηθεί. Τι θα κάνει και με ποια σειρά. Γενικότερα πιστεύω, η οργάνωση και να έχεις πειθαρχία σε ένα

πρόγραμμα. Πρέπει να είναι οργανωμένος, πειθαρχημένος σε κάποιο πρόγραμμα και μετά να είναι και επικοινωνιακός για να μπορεί να εκφράζει αυτά που θέλει. Να μπορεί ουσιαστικά «να πουλάει τον εαυτό του» για να ανταπεξέλθει στην αγορά εργασίας και τα υπόλοιπα πιστεύω φαίνονται κατά τη διάρκεια, όταν ξεκινήσει κάποια εργασία.

Ερευνητής: Ποια θεωρείς ότι είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά μιας εργασίας;

Συμμετέχων: Πρώτα απ' όλα να είναι ένα περιβάλλον μη τοξικό για συνεργασία. Να είναι ένα περιβάλλον οργανωμένο. Να γνωρίζεις δηλαδή τις ώρες, τις μέρες που δουλεύεις, να μην υπάρχουν ανατροπές εκτός απροόπτου. Προφανώς η οικονομική ανταπόκριση να συνάδει με την εποχή. Πρώτα από όλα να υπάρχει συνεννόηση, συζήτηση, καλή επικοινωνία, γιατί με βάση τη σωστή επικοινωνία λύνονται τα πάντα.

Ερευνητής: Στο μέλλον, που θα έβλεπες τον εαυτό σου να απασχολείται;

Συμμετέχων: Κοιτάζετε σα στόχο έχω θέσει να φύγω στο εξωτερικό τώρα μόλις τελειώσω και με το στρατό. Θέλω σε κάποια χώρα αρχικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Ελλάδα, κάνοντας ουσιαστικά δύο δουλειές, ήταν πάρα πολλές οι ώρες εργασίας με το οποίο δεν έχω κανένα θέμα απολύτως και οι απολαβές στο τρέχον στάδιο της ζωής μου ήταν ικανοποιητικές. Απλά σκέφτομαι σε βάθος χρόνου ότι η εξέλιξη δε θα ήταν η ίδια αν έκανα τις ίδιες ώρες δουλειάς στο εξωτερικό σε σχέση με την Ελλάδα. Δεν ξέρεις πως τα φέρνει η ζωή, αλλά πιστεύω ότι έχω πιο πολλές πιθανότητες στο εξωτερικό.

Ερευνητής: Έχεις ξεκινήσει κάποια διεργασία για την αναζήτηση εργασίας;

Συμμετέχων: Ναι, ναι, έχω ξεκινήσει μέσα από το LinkedIn και έχω συντάξει πρώτα απ' όλα το βιογραφικό μου. Το τελευταίο δίμηνο αναζητώ ενεργά εργασία στο εξωτερικό.

Ερευνητής: Στο αντικείμενο των σπουδών σου ή θα ήσουν διατεθειμένος να αλλάξεις;

Συμμετέχων: Δεν έχω κανένα πρόβλημα να κάνω και κάτι διαφορετικό, αλλά κυρίως στο αντικείμενο των σπουδών μου. Λόγω του πτυχίου και του μεταπτυχιακού που δεν το έχω πάρει ακόμα, στέλνω βιογραφικά κυρίως σε όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και σε διπλωματικά σώματα βέβαια. Θα μπορούσα να εργαστώ ακόμη και σε πρεσβείες. Έχω στείλει και κάποια βιογραφικά για αναλυτής δεδομένων, αλλά σε πολύ entry level, καθώς στο προπτυχιακό και στο μεταπτυχιακό είχαμε κάποια μαθήματα που έκαναν χρήση στατιστικής και από αυτό έχω πάρει μια απάντηση από μια εταιρεία.

Ερευνητής: Ποια θα ήταν η συμβουλή που θα έδινες σε ένα πρωτοετή φοιτητή του τμήματος; Σχετικά με τις σπουδές με τη σταδιοδρομία, την απασχόληση; Γενικότερα δηλαδή, έτσι όπως το έχεις ζήσει.

Συμμετέχων: Κοίταξε, η συμβουλή που θα έδινα είναι να είναι οργανωμένος πρώτα απ' όλα με τα μαθήματα, να θέτει ένα στόχο, να περνάει κάποια συγκεκριμένα μαθήματα κάθε εξάμηνο, έτσι ώστε να μην το έχει σαν βάρος. Επίσης, κατά τη διάρκεια των σπουδών του ότι να προσπαθεί να βρει διάφορα προγράμματα, να συμμετέχει είτε σε πρακτική είτε σε διάφορα μικρά Erasmus. Να εμπλουτίσει το βιογραφικό του και πέρα από αυτό να αποκτήσει και εμπειρίες και ο ίδιος. Και να προσπαθεί. Να έρθει σε επικοινωνία και με τους καθηγητές της σχολής έτσι ώστε να μπορέσει να πάρει και διάφορες συμβουλές για το μέλλον και την επαγγελματική αποκατάσταση και από αυτούς, επειδή έχουν δει και γνωρίζουμε πολλά περισσότερα πράγματα. Γενικότερα να προσπαθεί, να είναι όσο πιο ενεργός μπορεί μέσα στη σχολή, γιατί μπορεί να αποκομίσει πάρα πολλά πράγματα. Να προσπαθήσει να καταλάβει ότι μπορεί να κερδίσει πολλά

πράγματα, αρκεί να τα αναζητήσει μόνος του. Πρέπει να ψάξει και είναι κάτι πολύ δύσκολο. Απλά πρέπει να ρωτάει, να ψάχνει για πληροφορίες. Γενικότερα να είναι σε μια συνεχή αναζήτηση.

Συμμετέχουσα 6 (Τμήμα Νομικής)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Για ποιους λόγους επέλεξες το τμήμα Νομικής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχουσα: Γεννήθηκα και μεγάλωσα στη Θεσσαλονίκη, είμαι δηλαδή Θεσσαλονικιά. Είμαι κάτοικος Θεσσαλονίκης όλη μου τη ζωή και δεν είχα ιδιαίτερη επιθυμία για μια συγκεκριμένη σχολή. Ήμουν καλή μαθήτρια, κατάγομαι και ζω εδώ, οπότε δήλωσα τη νομική. Έβγαλα υψηλό βαθμό και τη δήλωσα ως υψηλόβαθμη σχολή που είναι. Και μάλιστα είχα πολύ λίγες επιλογές στο μηχανογραφικό μου, γύρω στις 10 επιλογές, όλες στη Θεσσαλονίκη και έτυχε να πάω στην πρώτη που διάλεξα.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Κατά πόσο έμεινες ικανοποιημένη από το πρόγραμμα σπουδών της Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης;

Συμμετέχουσα: Δεν έμεινα καθόλου ευχαριστημένη και νομίζω ότι αυτό φαίνεται από το χρόνο φοίτησής, πέρα από κάποιους δικούς μου, προσωπικούς λόγους. Ενώ έχουμε πολύ καλούς καθηγητές και ενώ είναι μια επιστήμη ενδιαφέρουσα ο τρόπος διδασκαλίας κατά την άποψή μου ήταν πάρα πολύ τεχνοκρατικός και σε βαθμό που καταντούσε μονότονος. Οπότε αυτό εμένα με εμπόδιζε από το να παρακολουθώ με ενδιαφέρον.

Ερευνητής: Δηλαδή τι εννοείς τεχνοκρατικός;

Συμμετέχουσα: Στη νομική, ουσιαστικά τα μαθήματα χωρίζονται σε δίκαια, δηλαδή το αστικό δίκαιο, εμπορικό δίκαιο, δημόσιο δίκαιο και τα λοιπά. Απλά το μάθημα, έτσι όπως γίνεται, επικεντρώνεται κυρίως στα άρθρα του κώδικα, οπότε δεν μαθαίνουμε λίγο πιο σφαιρικά. Δεν έχουμε μια πιο σφαιρική γνώση, πρέπει να κάνουμε πολλές ασκήσεις πάνω στα άρθρα του κώδικα, ώστε να καλύψουν την ύλη. Φυσικά εξαρτάται και από τον κώδικα, γιατί σε κάποιους κώδικες δεν μπορείς να καλύψεις όλα τα άρθρα, αλλά ουσιαστικά την ερμηνεία και ανάλυση κάποιων άρθρων. Κάποια μαθήματα, τα οποία ήταν δική μου επιλογή, ας πούμε εγκληματολογία, σωφρονιστική δικαστική ψυχολογία προσέφεραν μια έξτρα γνώση. Ήταν ένα ματάκι μικρό στον κόσμο, ένα παράθυρο στον κόσμο και επίσης ενέπλεκαν και άλλους τομείς. Ας πούμε η εγκληματολογία ενέπλεκε ακόμα και το θέατρο. Αυτά τα μαθήματα εμένα με ενδιέφεραν περισσότερο. Δεν ήθελα να είναι μόνο αμιγώς νομικά συνέχεια κάθε μέρα.

Ερευνητής: Άρα, η νομική είναι μια επιστήμη στα αντικείμενα που έδινε έμφαση το πρόγραμμα σπουδών δε σε ικανοποιούσαν και τόσο πολύ να υποθέσω;

Συμμετέχουσα: Ε ναι, ειδικά ο κορμός θεωρώ και ο τρόπος διδασκαλίας, όμως ο βασικός κορμός, θα μπορούσε να έχει εμπλουτιστεί περαιτέρω.

Ερευνητής: Ήταν τελικά το πρόγραμμα σπουδών μια καλή βάση για την μελλοντική σου απασχόληση και την εν γένει σταδιοδρομία σου;

Συμμετέχουσα: Αυτό είναι δύσκολο να απαντηθεί. Θα πω ναι, αρχικά ναι, θεωρώ ότι μου δημιούργησαν έναν συγκεκριμένο και διαφορετικό τρόπο σκέψης, αλλά πρακτικά έξω η δικηγορία είναι πολύ διαφορετική με την έννοια, ότι εμάς μας έδιναν κάποια

εργαλεία, αλλά από πρακτική σκοπιά δε μας παρείχαν πληροφορίες. Παραδείγματος χάρη, εγώ δεν ήξερα τι είναι ένα δικόγραφο, τι είναι μια έγκληση, μια μήνυση. Πρακτικά η διαδικασία είναι ότι μαθαίνεις, το μαθαίνεις σε ένα τόσο θεωρητικό επίπεδο που πρακτικά μετά τα βλέπεις και λες αυτό είναι; Δεν μπορούσα να κάνω τη συσχέτιση των πληροφοριών μεταξύ τους.

Ερευνητής: Θα επέλεγες ξανά το ίδιο τμήμα στο ίδιο πανεπιστήμιο;

Συμμετέχουσα: Πρέπει να απαντήσω ναι ή όχι; Μήπως να δώσω ένα ποσοστό;

Ερευνητής: Όπως θέλεις μπορείς να απαντήσεις.

Συμμετέχουσα: Είμαι διχασμένη ακόμα θα πω κατά 60% θα το επέλεγα, θα το διάλεγα ξανά, μόνο και μόνο για τον τρόπο που διαμορφώθηκε η σκέψη μου και έμαθα για την πολιτική. Περισσότερο για το Σύνταγμα, περισσότερο για τέτοιες έννοιες. Αν και με μπέρδεψε.

Ερευνητής: Ας κάνουμε μία παρένθεση εδώ. Θα έλεγες δηλαδή σε σύνοψη ότι η νομική σχολή δε σύνδεσε το ακαδημαϊκό με την αγορά εργασίας;

Συμμετέχουσα: Αυτό ήταν το βασικό πρόβλημα. Καθόλου. Ο τρόπος διδασκαλίας με έκανε να βαριέμαι, ας το πούμε έτσι. Αυτό που πρακτικά βαριόμουν πάρα πολύ είναι ότι δεν υπήρχε καμία σύνδεση με την αγορά εργασίας.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Ανέφερες ότι δεν έχεις συμμετάσχει σε προγράμματα κινητικότητας, Erasmus και πρακτικής άσκησης. Για ποιους λόγους επέλεξες κάτι τέτοιο;

Συμμετέχουσα: Ναι, η αλήθεια είναι ότι έχω συμμετάσχει σε πολλά, έχω συμμετέχει σε συνέδρια, σε ημερίδες του Αριστοτελείου που είχε να κάνει με τη νομική, με τη βιοηθική, με την ιατρική, με την εγκληματολογία κτλ. Δηλαδή έχω πάρει βεβαιώσεις παρακολούθησης. Έχω συμμετάσχει σε τέτοιου είδους συνέδρια, αλλά πρακτική ήθελα να κάνω στα δικαστήρια, απλά όταν άρχισα να κινώ τη διαδικασία ήθελα να τελειώσω τη σχολή. Είχα μόνο ένα μάθημα και δεν επέτρεπαν αν έχεις τελειώσει τα μαθήματα να κάνεις την πρακτική. Οπότε για αυτό άφησα τη διαδικασία αυτή. Μετά για το Erasmus είχα επιλεγεί από την προξενική αρχή, από το Προξενικό Γραφείο στη Στουτγάρδη. Είχα κινήσει τη διαδικασία για το Erasmus. Όσο ήμουν ασκούμενη είχα επιλεγεί για ένα τρίμηνο να πάω, αλλά ήρθε ο Covid και δε μπορούσα να πάω. Επίσης από το γραφείο που ήμουν ασκούμενη, μου είπαν ότι άμα φύγεις, δε μπορούμε μετά να σε ξαναπάρουμε, οπότε είπα εντάξει.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Προφανώς η συνάφεια του αντικείμενου σπουδών σου και της απασχόλησης σου είναι αρκετά μεγάλη. Η εργασία σου, πώς προέκυψε, πως τη βρήκες;

Συμμετέχουσα: Από τότε που τελείωσε η άσκησή μου, έμεινα δικηγόρος για 5 μήνες, νέα συνεργάτης δικηγόρος σε μια δικηγορική εταιρεία. Μετά έφυγα από εκεί και έψαχνα δικηγορικό γραφείο και μέσα από τα δικαστήρια βρήκα μια αγγελία και έστειλα ένα

βιογραφικό. Αν και να σου πω την αλήθεια έστελνα παντού, δηλαδή μήκα στον χρυσό οδηγό και στις αγγελίες Θεσσαλονίκης και έστειλα παντού, ήταν η δική μου προσέγγιση. Γιατί πολλές φορές υπάρχει και μια ιδιαίτερη φήμη για την αγγελία στα δικαστήρια. Υπάρχει και θέμα με τα δικηγορικά γραφεία. Δυστυχώς εδώ είναι λίγο ρίσκο. Είναι λίγο ρωσική ρουλέτα, δηλαδή δεν ξέρεις που θα πέσεις. Οπότε έχουμε και αυτό που πρέπει να προσέχουμε, ειδικά αν είσαι γυναίκα δικηγόρος. Και μετά δούλευα στο δεύτερο δικηγορικό γραφείο που πήγα. Έκατσα 5 μήνες, αλλά σε αυτό δούλευα με έναν άλλο δικηγόρο συνάδελφο, μια υπόθεση μαζί και έτσι γνώρισα τον νέο εργοδότη, δηλαδή αφότου έφυγα από αυτό το δικηγορικό γραφείο.

Ερευνητής: Ποιες θεωρείς ότι είναι οι πιο σημαντικές δεξιότητες για την εύρεση εργασίας που πρέπει να έχει ένας απόφοιτος του τμήματος νομικής και για την επαγγελματική του σταδιοδρομία;

Συμμετέχουσα: Να σας πω την αλήθεια, εμπειρικά θεωρώ ότι δεν έχει τόσο σημασία ο τίτλος σπουδών, το προπτυχιακό εννοώ για τη Θεσσαλονίκη τουλάχιστον, γιατί στην Αθήνα είναι πιο αυστηρές οι απαιτήσεις. Και στο εξωτερικό εννοείται. Θεωρώ ότι πρέπει να έχεις αποφασιστικότητα. Πάρα πολύ δίψα για δουλειά. Πρέπει να είσαι κοινωνικός επικοινωνιακός, να έχεις ήδη δημιουργήσει ένα κύκλο ο οποίος να μπορεί να σε βοηθήσει, ώστε ενδεχομένως να σε βοηθήσει τουλάχιστον να ξέρεις τη δουλειά σου, τη φήμη σου. Και να μην φοβάσαι να τολμήσεις, να μη φοβάσαι, να προσφέρεις ουσιαστικά τον εαυτό σου. Όπως νομίζω συμβαίνει και σε κάθε επάγγελμα, να μην φοβάσαι να μπει σε αυτή τη διαδικασία, να γίνεις ο πωλητής του εαυτού σου, των δυνατοτήτων.

Ερευνητής: Το αντικείμενο σου ποιο είναι;

Συμμετέχουσα: Τώρα, αυτή τη στιγμή η αλήθεια είναι, ότι κάνω λίγο γενική δικηγορία, αλλά εξειδικεύτηκα ως ασκούμενη στο δημόσιο δίκαιο και πιο συγκεκριμένα διοικητικό δίκαιο, δημόσιες συμβάσεις, φορολογικό κοινωνικό, ασφαλιστικό δίκαιο και έκανα και λίγο εμπορικό. Μετά τυχαία μετεπήδησα στο ιατρικό δίκαιο, στο επόμενο γραφείο και κυρίως έκανα ιατρικό δίκαιο, οπότε τώρα ασχολούμαι με ιατρικό δίκαιο. Αλλά κάνω γενική δικηγορία, δηλαδή σε διάφορους τομείς. Όμως ας πούμε ότι ο κυρίαρχος τομέας με τον οποίο ασχολούμαι και ξέρω καλά τώρα είναι το ιατρικό δίκαιο.

Ερευνητής: Και ποια είναι τα επιθυμητά χαρακτηριστικά εργασίας για να πεις ότι δουλεύεις σε ένα ωραίο περιβάλλον και μπορείς να είσαι αποδοτική;

Συμμετέχουσα: Να σκεφτώ. Αρχικά νομίζω πως και σε κάθε εργασιακό περιβάλλον, αλλά ας μιλήσουμε για τον δικό μου κλάδο, θεωρώ ότι πολύ σημαντικός είναι ο σεβασμός προς τον συνεργάτη, γιατί εμείς πηγαίνουμε σε ένα γραφείο ως συνεργάτες δικηγόροι, ανεξαρτήτως εάν μας συνδέει σύμβαση ή αν είμαστε αυτοαπασχολούμενοι. Ο σεβασμός, καλή κατανομή εργασιών και αρμοδιοτήτων και οργανωτικότητα φυσικά. Μια αξιοπρεπής αμοιβή για αξιοπρεπή διαβίωση και όχι απάνθρωπες ώρες εργασίας.

Ερευνητής: Για ποιο λόγο εργάζεσαι;

Συμμετέχουσα: Για να επιβιώνω, αλλά κυρίως, επειδή θέλω να είμαι παραγωγική, δηλαδή όταν δεν δουλεύω και έχω μείνει άνεργη και αυτό δυστυχώς είναι πολύ σύνθητες σε αυτό το επάγγελμα, στη δικηγορία. Μου ήταν πολύ δύσκολο. Θέλω να είμαι παραγωγικό μέλος.

Ερευνητής: Θα σκεφτόσουν να αλλάξεις αντικείμενο; Χώρα εργασίας ή κάτι τέτοιο;

Συμμετέχουσα: Αντικείμενο δε σκέφτομαι να αλλάξω. Το να είσαι δικηγόρος έχει πολλές εναλλακτικές προοπτικές απασχόλησης, όπως υπάλληλος τράπεζας, υπάλληλος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα μπορούσες να δουλέψεις στο αθλητικό δίκαιο, στη Γιουβέντους. Έχει πάρα πολλά παράθυρα και εγώ αυτή τη στιγμή η αλήθεια είναι ότι εξερευνώ και γι' αυτό δεν έχω καταλήξει σε ένα μεταπτυχιακό. Θέλω να δω και να ψάξω πραγματικά τι μου αρέσει, τι μπορώ να αποκομίσω από αυτό; Ενδεχομένως να το συνδυάσω με την τέχνη. Γιατί εμένα οι σπουδές μου, οι άλλες, όχι σε πανεπιστημιακό επίπεδο, αλλά ιδιωτικά είναι με θέατρο.

Ερευνητής: Έχεις σκεφτεί να δώσεις σε κάποιον διαγωνισμό του δημοσίου;

Συμμετέχουσα: Ναι, ειδικά όταν ασχολούμαι περισσότερο με το δημόσιο δίκαιο και δικαστικό το είχα σκεφτεί.

Ερευνητής: Αν ήθελες κάτι να προσθέσεις, πολύ ευχαρίστως να το ακούσουμε.

Συμμετέχουσα: Ναι, θα ήθελα να προσθέσω κάτι ειδικά για τους ασκούμενους δικηγόρους. Νομίζω ότι αξίζει να το πούμε αυτό. Υπάρχουν προγράμματα για τις επόμενες δικηγόρους. Μια πρακτική στα δικαστήρια. Και αφήνει ένα εξάμηνο στο τέλος για να πας σε δικηγορικό γραφείο. Παλιά ήταν 600€ το μήνα που για έναν ασκούμενο αυτό είναι αστρονομικό ποσό και τώρα λένε ότι θα πάει στα 950€ το μήνα, που επίσης είναι αστρονομικό ποσό. Θα ήθελα να πω αρχικά ότι οι περισσότεροι εργοδότες εκεί έξω, τα περισσότερα δικηγορικά γραφεία δε σέβονται τους ασκούμενους, δε δίνουν ούτε καν τον κατώτατο μισθό πρακτικής άσκησης που υποχρεούνται να κάνουν. Σύμφωνα με τον κώδικα δικηγόρων πρέπει να δίνουν πάνω από 300€ σίγουρα, τα οποία δεν τα δίνουν. Αυτό ξεκινάει από την άσκηση και δυστυχώς συνεχίζεται και στη δικηγορία. Δηλαδή, υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη κατάχρηση εξουσίας.

Ερευνητής: Τελειώνοντας, ποια θα ήταν η συμβουλή σου σε κάποιον που θα περνούσε του χρόνου και θα ήταν πρωτοετής στο τμήμα Νομικής;

Συμμετέχουσα: Οι φοιτητές/τριες της Νομικής ήταν πολύ πορωμένοι/ες στο να περάσουν τα μαθήματα και με καλό βαθμό. Εγώ θα έλεγα να κάνουν όσες περισσότερες δραστηριότητες και εκτός πανεπιστημίου, να εμπλουτίσουν τα εφόδιά τους. Να πάρουν εφόδια, να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους, από γλώσσες, από θεατρικές ομάδες που ήμουνα και εγώ. Μετά θα περάσουν το συνταγματικό δίκαιο, θα το περάσουν κάποια στιγμή. Εντάξει, έγινε και κάτι αν δεν το περάσεις με την πρώτη. Αν δεν τους ταιριάζει η Νομική θα τους συμβούλευα να μην αποθαρρυνθούν εύκολα. Στο λύκειο δεν υπάρχει κανένα μάθημα για να σε προετοιμάζει. Δεν είναι μαθηματικά, ας πούμε. Να κάνουν κουράγιο, να δούνε αν μπορούν να αποκομίσουν κάτι από αυτή τη σχολή. Είναι μια σχολή που σου προσφέρει, σε ωριμάζει και μπορείς να αποκομίσεις πράγματα από αυτή. Να κάνουν υπομονή τέλος πάντων και να δούνε που μπορούν να εργαστούν. Αυτό έχω να συμβουλέψω. Αλλά, αν δεν τους αρέσει να φύγουνε.

Συμμετέχων 7 (Τμήμα Φαρμακευτικής)

1. Κριτήρια επιλογής για τη φοίτηση στα τμήματα του ΑΠΘ

Ερευνητής: Η πρώτη ενότητα που θα θέλαμε να συζητήσουμε είναι βάση ποιων κριτηρίων επιλέξατε για τη φοίτησή σας το τμήμα φαρμακευτικής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Συμμετέχων: Κυρίως ήταν η πόλη που προτιμούσα. Είχα δηλώσει στο μηχανογραφικό μόνο φαρμακευτικές επειδή μου άρεσε το αντικείμενο. Κυρίως ήταν η πόλη και είχα δει και το αντικείμενο σπουδών, όπως μπορεί να το δει ένας μαθητής της τρίτης λυκείου. Οπότε τη διάλεξα κυρίως λόγω της πόλης και μετά δευτερευόντως λόγω του προγράμματος σπουδών.

Ερευνητής: Συγνώμη, το μεταπτυχιακό σας που το κάνατε;

Συμμετέχων: Το μεταπτυχιακό το έκανα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Ερευνητής: Πάλι σε τμήμα φαρμακευτικής;

Συμμετέχων: Όχι, στο τμήμα ιατρικής.

Ερευνητής: Μάλιστα. Και ποιο ήταν ο τίτλος που αποκτήσατε;

Συμμετέχων: Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

2. Ικανοποίηση από πρόγραμμα σπουδών ΑΠΘ

Ερευνητής: Από το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών πόσο ικανοποιημένος μέινετε;

Συμμετέχων: Αρκετά μέχρι να φύγω. Μετά είδα λίγο το τι μου χρειάζεται περισσότερο και εντόπισα τα πράγματα που μου λείπουν. Εκεί λιγόστεψε κάπου η ικανοποίησή μου. Αν έπρεπε να βαθμολογήσω από το 1 στο 10 θα έλεγα γύρω στο 6 με 7.

Ερευνητής: Θα το επιλέγατε ξανά;

Συμμετέχων: Με την κατάσταση στην Ελλάδα ναι, την ίδια σχολή θα επέλεγα για αυτό που θέλω να κάνω τώρα, επειδή θεωρώ πως είναι η καλύτερη διέξοδος. Απλά θεωρώ πως ίσως, θα έπρεπε το πρόγραμμα σπουδών να εκσυγχρονιστεί. Ξέρω πως αυτό είναι το κύριο πρόβλημα.

Ερευνητής: Σε ποια αντικείμενα έδινε ή δεν έδινε αντίστοιχα έμφαση το πρόγραμμα σπουδών;

Συμμετέχων: Ναι, υπήρχε πάρα πολύ μεγάλη έμφαση στη συνθετική χημεία. Που πλέον για τους φαρμακοποιούς ή για τον χρόνο που θα ασχοληθούν με αυτό τον τύπο έρευνας ή με το επάγγελμα, δεν είναι ιδιαίτερα συναφές. Επειδή έχει κατακερματιστεί κάπως το με τι ασχολείται ο καθένας. Το να βρεθούν νέες αντιδράσεις να το πω έτσι, ή νέες χημικές αντιδράσεις είναι ένα αντικείμενο με το οποίο δε θα ασχοληθεί, σχεδόν ποτέ, ένας φαρμακοποιός. Είναι πάρα πολύ εξειδικευμένο. Και θεωρώ πως αυτό άφησε στην άκρη κάποια άλλα αντικείμενα που ήταν, ίσως, κάπως πιο σημαντικά να μάθουμε. Για παράδειγμα στη χημεία, ίσως είναι πιο σημαντικό να μάθουμε να έχουμε λιγότερες ώρες υπολογιστικής χημείας, παρά να έχουμε τόσες πολλές ώρες.

Ερευνητής: Θα το χαρακτηρίζατε ότι ήταν μια καλή βάση για τη μελλοντική σας απασχόληση και σταδιοδρομία τελικά;

Συμμετέχων: Βάση ναι, ήταν καλή. Απλά θεωρώ πως δεν εξειδικευτήκαμε επαρκώς. Ναι, δώσαμε πάρα πολύ χρόνο σε πράγματα στα οποία δεν χρειαζόταν και αυτό ήταν ένα παράδειγμα.

3. Εμπειρία στο εξωτερικό

Ερευνητής: Όσο αφορά την εμπειρία σας στο εξωτερικό, είπατε, προ ολίγου ότι έχετε κάνει πρακτική άσκηση από προγράμματα του Αριστοτελείου, ενώ δεν έχετε πάει σε Erasmus. Η εμπειρία σας στο εξωτερικό, ποια είναι τελικά;

Συμμετέχων: Η εμπειρία μου στο εξωτερικό είναι ένα πολύ μικρό διάστημα που ξεκίνησα το μεταπτυχιακό. Η πρακτική άσκηση δεν ήταν στο εξωτερικό. Είναι ένα πολύ μικρό διάστημα που ξεκίνησα ένα μεταπτυχιακό και μετά με δέχτηκαν στο διδακτορικό εδώ.

Ερευνητής: Η κατάσταση εκεί πέρα είναι διαφορετική από την Ελλάδα;

Συμμετέχων: Από πρόγραμμα σπουδών προπτυχιακού δεν μπορώ να σας απαντήσω επειδή δεν ξέρω την κατάσταση εδώ. Ερευνητικά υπάρχει, όπως το βλέπω που συγκρίνω τα 2 εργαστήρια. Κυρίως θεωρώ πως είναι θέμα οικονομικό.

Ερευνητής: Erasmus γιατί δεν κάνατε;

Συμμετέχων: Δεν το πήρα ποτέ απόφαση να πάω στο εξωτερικό για ένα διάστημα τότε.

Ερευνητής: Πώς προέκυψε η Ιταλία και το διδακτορικό εκεί;

Συμμετέχων: Υπήρχαν θέσεις για υποψήφιους διδάκτορες. Έκανα κάποιες αιτήσεις με δέχτηκαν εδώ και ταίριαξα με το πρότζεκτ, σε αυτό που ήθελα να κάνω και το αποφάσισα. Δεν επεδίωξα την Ιταλία συγκεκριμένα.

4. Παρούσα επαγγελματική κατάσταση.

5. Σπουδές και αγορά εργασίας

Ερευνητής: Ποια είναι η παρούσα επαγγελματική σας κατάσταση;

Συμμετέχων: Υποψήφιος διδάκτορας, με πληρωμή, στο αντικείμενο ανάπτυξη μικρών μορίων που αναστέλλουν συγκεκριμένες πρωτεΐνες-στόχους.

Ερευνητής: Ποιες θεωρείτε ότι πρέπει να είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την εύρεση εργασίας στους φαρμακοποιούς;

Συμμετέχων: Θεωρώ πως πρέπει να είσαι επικοινωνιακός. Να μπορείς να συζητάς με τους ανθρώπους, να τους εμπνέεις κάποια εμπιστοσύνη. Κυρίως αυτό θα έλεγα τώρα. Εντάξει, πρέπει να κάνεις και λίγο keep up με το τι συμβαίνει στη βιβλιογραφία. Κυρίως για να μπορείς να παρέχεις το κάτι παραπάνω σε σένα, ίσως. Αλλά το επικοινωνιακός θα έλεγα, είναι το νούμερο ένα. Αυτό έλειπε γενικά από πάρα πολλά άτομα που δουλεύουν στο φαρμακείο που είναι η κύρια διέξοδος από τη σχολή μας που όταν πήγαν τους φάνηκε πάρα πολύ περιέργο, ας πούμε και πάρα πολύ απότομο. Το ότι ουσιαστικά πρέπει να μιλάς με οποιοδήποτε άνθρωπο.

Ερευνητής: Είχατε εργαστεί πριν επιλέξετε τη διεξοδο του εξωτερικού;

Συμμετέχων: Δεν είχα εργαστεί σε φαρμακείο. Στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών μας έχουμε ένα μήνα, ένα χρόνο, συγγνώμη, πρακτική άσκηση, σε φαρμακείο. Είχα εργαστεί παράλληλα με το μεταπτυχιακό στο Δημοκρίτειο σαν ερευνητής. Πάλι κάτι μέσα στο πανεπιστήμιο, δηλαδή για να καταλάβετε.

Ερευνητής: Ποια θα ήταν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά μιας εργασίας για σας;

Συμμετέχων: Κυρίως θα έλεγα να μην είναι μονότονη επειδή αυτό με κάνει να βαριέμαι κάπως εύκολα. Και να νιώθω πως με προκαλεί, ας πούμε να ασχοληθώ, πως δεν είναι κάτι το οποίο θα γίνει βαρετό σε κάποια στιγμή στο μέλλον.

Ερευνητής: Μελλοντικά πώς θα βλέπατε τον εαυτό σας δηλαδή; Ποιο αντικείμενο θα θέλατε να ακολουθήσετε;

Συμμετέχων: Όταν ξεκίνησα το διδακτορικό σκεφτόμουν ότι θα ακολουθήσω ακαδημαϊκή καριέρα. Τώρα όσο προχωράει, δεν ξέρω. Θα ήθελα να ασχοληθώ ερευνητικά με ένα αντικείμενο παρεμφερές με αυτό που ασχολούμαι τώρα. Τώρα είτε ακαδημαϊκά είτε σε βιομηχανία. Η απασχόλησή μου θα ήθελα να περιλαμβάνει έρευνα επειδή είναι κάτι το οποίο μου αρέσει. Ουσιαστικά αυτό είναι το κύριο κομμάτι. Απλά ο δημόσιος τομέας, όπως λογικά ξέρετε, έχει πολλά περίεργα, πολλά ιδιαίτερα κομμάτια που δεν γνωρίζεις όταν μπαίνεις σε αυτόν.

Ερευνητής: Ποιες είναι οι οικονομικές απολαβές σας, οι αποδοχές σας, ειδικά σε σύγκριση με την Ελλάδα; Το οικονομικό είναι κάτι το οποίο θα σας κρατούσε στη συγκεκριμένη θέση; Θα σκεφτόσασταν κάτι διαφορετικό;

Συμμετέχων: Η συγκεκριμένη θέση θα με κρατούσε επειδή η συγκεκριμένη θέση είναι χρηματοδοτούμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με συνέπεια οι απολαβές μου να είναι πολύ καλές. Γενικότερα στην Ιταλία, με την κατάσταση που ξέρω, οι απολαβές δεν είναι κάτι που κρατάει εδώ τους επιστήμονες. Οι περισσότεροι σκέφτονται την Γερμανία ή τις βόρειες χώρες, όπου οι απολαβές είναι πιο καλές. Συγκριτικά με την Ελλάδα είναι καλύτερες, αλλά συγκριτικά με την Βόρεια Ευρώπη δεν είναι.

Ερευνητής: Αν σας ζητούσε κάποιος να γίνετε μέντορας ενός πρωτοετή φοιτητή στο τμήμα Φαρμακευτικής του ΑΠΘ, τι θα τον συμβουλεύατε; Τι θα του λέγατε να προσέξει, να δώσει έμφαση;

Συμμετέχων: Καλή ερώτηση, πάρα πολύ καλή ερώτηση και δεν την είχα σκεφτεί. Να μην περιοριστεί στο τι μαθαίνεις στη σχολή, αλλά αν κάτι νιώθει ότι τον ενδιαφέρει να το κοιτάξει και μόνος του, επειδή πλέον είναι πάρα πολύ εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία. Οπότε υπάρχουν γνώσεις σχεδόν για τα πάντα. Αν έχει κάποιο άλλο ενδιαφέρον που νιώθει ότι του αρέσει, ότι θα μπορούσε να ασχοληθεί και θα του άρεσε να ασχοληθεί, θα έλεγα να το κοιτάξει και μόνος.